

September
2026

Vierklank

Dona nobis pacem

Vrede begint op lokaal niveau

PAX organiseert Vredesweek

Abdul Basir Shafaq vluchtte

En gebruikt zijn pen als stem voor vrede

Rollenspel oefenen in de kerk

In gesprek met radicaal-rechts

Protestantse Gemeente
Amersfoort

Protestantse Gemeente
Hoogland/Amersfoort-Noord

Dona nobis pacem

Beste lezer,

De zomervakantie ligt weer achter ons. Een tijd van ontspanning, uit het dagelijkse ritme zijn, een kans om andere plekken te ontdekken, inspiratie op te doen. Maar het is ook een tijd van dagelijks de balans zoeken met je opgroeiende kinderen en wekenlang heel dicht op elkaar leven met alle bijbehorende spanningen. Johan de Vreugd, onze cartoonist, heeft 'mijn' vakantie perfect getroffen deze keer, zie blz. 31. Misschien was het ook wel uw vakantie. Ik heb in ieder geval smakelijk om zijn cartoon gelachen, en dat ontspant.

Tijdelijke onvrede in je gezin, vanwege opgroeiende kinderen die zich ontwikkelen en zich afzetten is denk ik heel gezond. Als dat tenminste afgewisseld is met mooie momenten van harmonie en groei, dan is het een prachtig proces om te observeren. Over die (on)vrede hebben we het in dit nummer niet. En dat begreep u wel.

Naar vrede snakken wij allen. Naarmate spanningen in conflictsituaties oplopen, groeit gelukkig ook het noodzakelijke tegengeluid. Indringend is het verhaal van Abdul Basir Shafaq die moest vluchten, zijn dochter verloor, en opnieuw een goed leven opbouwde in Amersfoort en mooie contacten heeft in De Zwaan. Hij gebruikt zijn schrijftalent als een stem voor vrede. Ook Hielke Zantema uit de Veenkerk heeft een indrukwekkend verhaal te vertellen. Hij kan niet anders dan helpen in crisisgebieden en laat zijn jonge gezin daarvoor in Nederland achter. Zijn drive komt voort uit de overtuiging dat uiteindelijk iedereen in vrede wil leven.

Annemarie Stoffer-Brink
Hoofd- en eindredacteur

Grootse en inspirerende verhalen, maar in het klein kan het ook. Een aantal kerken organiseerde deze zomer laagdrempelige bijeenkomsten. De aanwezigen ontdekten in gesprek met elkaar waar verschillende overtuigingen vandaan komen (De Bron), en leerden hoe je met machten kunt omgaan die het slechte doen (Veenkerk).

Vrede begint op lokaal niveau, daarom organiseert de Amersfoortse afdeling van PAX een gevulde Vredesweek eind deze maand. Activiteiten zijn vooral gericht op ontmoeting en contact. Gesprek is denk ik de sleutel voor vrede op lokaal niveau. In Noord oefenden deze zomer deelnemers aan een praktische bijeenkomst zelfs hun gesprekstechnieken. Hoe kan je een goed gesprek voeren met iemand in je omgeving die radicaal-rechtse opvattingen koestert?

Lees hierover alles in dit nummer. Raak geïnspireerd en blijf met elkaar in verbinding en vooral in gesprek. Terwijl wij onze Vader in de hemel mogen blijven smeken: dona nobis pacem!

Hartelijke groet,

Annemarie Stoffer-Brink

4

**VREDE BEGINT
OP LOKAAL NIVEAU**
De Vredesweek van PAX

6

**DE KRACHT VAN
VERHALEN**
We zijn allemaal evenveel mens

8

KERK ALS OEFENPLAATS
PKN-handreiking
radicaal-rechtse ideeën

10

SCHRIJVEN VOOR VREDE

Interview met vluchteling
Abdul Basir Shafaq

De foto voorop is gemaakt tijdens de Groene Fietstocht van A Rocha en de Groene Kerken in Hoogland.

12	Straatpastoraat in Amersfoort
13	Amersfoortse Kroonbede 14 september
14 - 27	Nieuws uit alle wijkgemeenten
28	Interview ds. Arjan Plaisier Voorzitter PGA
29	Boekbespreking De weg van vrede
30	Leren & ontmoeten
32	Kunst, cultuur & muziek
34	In Amersfoort samenleven in vrede Collage
35	Column Kopje liefde
36	Familieberichten
37	Geen vrede zonder vrede met jezelf Edith Eva Eger
38	Kerkdiensten
39	Column Dona nobis pacem
39	Colofon
40	Achter de Heilige Geest Gedicht van Floris Huetink

COLUMN

Door: ds. Gerard Kansen

Geef ons vrede

Dona nobis pacem. Geef ons vrede. Het zijn de laatste woorden van het Agnus Dei, een gebed uit de Rooms-Katholieke liturgie waarin Jezus beleden wordt als het Lam van God dat de zonden van de wereld draagt. Tijdens het breken en delen van het brood klinkt dit gebed: Dona nobis pacem. Talloze componisten hebben deze woorden op muziek gezet. Juist in tijden van onrust en dreigende oorlog kunnen ze diep raken. Zelf word ik geraakt door de versie van de Letse componist Pēteris Vasks (youtu.be/Cb6uf95NJ4E of scan QR-code).

In de Bijbel komen we deze woorden niet letterlijk tegen. Wel klinkt voortdurend het verlangen naar vrede. Jesaja spreekt bijvoorbeeld over de bode die vrede verkondigt. Volgens theoloog Stefan Paas vormt vrede zelfs het hart van het christelijk geloof: vrede ontvangen, in vrede leven, vrede stichten en vrede verwachten. Dat verlangen is vandaag hard nodig. Onze samenleving lijkt steeds harder en meer verdeeld te worden. Verschillen van mening kunnen zomaar uitgroeien tot verwijdering of conflict. Dat merken we in de politiek en op sociale media, maar ook dichterbij huis: in gezinnen, op het werk en soms zelfs in de kerk.

Wat mij treft, is de verbinding tussen Dona nobis pacem en het Agnus Dei. Het gebroken brood verwijst naar Jezus, die zijn leven voor ons gaf. Paulus schrijft: 'Hij is onze vrede' (Efeziërs 2). De vrede van Christus is geen vrede die je met macht afdwingt, zoals de 'groten der aarde' hun vredesdeals sluiten. Het een vrede die ontstaat door liefde, overgave en verzoening. Vanuit dat besef bidden wij: dona nobis pacem. Het is een gebed om vrede en tegelijk een jezelf bereid verklaren mens van vrede te worden. Het gebed van Franciscus helpt ons daarbij:

*Heer, maak mij een instrument van uw vrede.
Laat mij liefde brengen waar haat heerst,
vergeving waar mensen elkaar pijn doen,
hoop waar wanhoop is
en licht waar duisternis is.*

...

*Want het is toch door te geven, dat men ontvangt
door te verliezen, dat men vindt
door te vergeven, dat men vergiffenis ervaart
door te sterven, dat men verrijst tot het eeuwige leven.*

Geef ons vrede Heer en maak ons mensen van vrede. ●

Door: Riemke Leusink (Fonteinkerk)

Vrede begint **op lokaal niveau**

Na de Tweede Wereldoorlog werd Pax Christi opgericht door Franse katholieken. Geschokt door de verschrikkingen van de oorlog wilden zij, op basis van het evangelie, werken aan verzoening en vergeving. Zij streefden ernaar om door middel van gebed, studie en maatschappelijke actie gewapend geweld te voorkomen. In 1948 ontstond de Nederlandse tak van Pax Christi.

In 1966 - in de jaren van het IJzeren Gordijn en de Vietnamoorlog, van *peace and love* en van Martin Luther King - ontstond het oecumenische Interkerkelijk Vredesberaad (IKV) met als opdracht de problemen rond oorlog en vrede te bestuderen en te zoeken naar wegen om vrede te stimuleren.

Pax Christi en IKV werden de boegbeelden van de vredesbeweging in Nederland. Samen organiseerden ze tal van acties tegen de wapenwedloop. In 1983 vond in Den Haag de grootste Nederlandse demonstratie ooit plaats, tegen kernwapens (550.000 demonstranten). Sinds 2006 werken zij in Nederland samen in één vredesorganisatie, sinds 2014 onder de naam PAX.

PAX opereert als een onafhankelijke en algemene organisatie, waarvan de waarden zijn gebaseerd op het christelijke geloof in vrede en gerechtigheid. Jezus zei: "Wie het zwaard opneemt, zal door het zwaard vergaan."

(Matt. 26:52) Je mag jezelf wel verdedigen, maar besef dat vergelding en geweld leiden tot een vicieuze cirkel.

PAX is een van de drijvende krachten achter de International Campaign to Abolish Nuclear Weapons (ICAN) die in 2017 de Nobelprijs voor de Vrede kreeg omdat hun activiteiten leidden tot het VN-verdrag inzake het verbod op kernwapens.

Op dit moment benadrukt PAX dat de veiligheid van Europa onder druk staat, maar dat het antwoord daarop niet alleen gevonden kan worden in meer investeringen in Defensie, oplopend tot 5% van het Bruto Binnenlands Product. PAX constateert dat door Nederland fors is bezuinigd op diplomatie en internationale samenwerking, zaken die bijdragen aan echte en duurzame vrede. Afschrikking alleen zorgt daar niet voor. De balans is zoek. Daarom pleit PAX ervoor om naast defensie en wapenbeheersing te investeren in

diplomatie en dialoog. In democratie, rechtsstaat en sociale cohesie.

En die sociale cohesie begint op lokaal niveau. Immers, ook de vrede in een stad als Amersfoort staat onder druk. Soms slaat de vlam in de pan als de wereldpolitiek hier binnendringt en de oorlog in Gaza tot spanningen tussen levensbeschouwelijke of politieke groeperingen leidt. Of zijn er straatrellen als Amersfoorters boos zijn over de plek waar het gemeentebestuur een azc wil plaatsen. Of wordt de toon fel als het gaat over een windturbine of het parkeerbeleid.

PAX wil bijdragen aan een vreedzame, inclusieve samenleving, waarin sociale rechtvaardigheid voorop staat en burgers vertrouwen hebben in het bestuur. Om dat tot stand te brengen heeft PAX op lokaal niveau meer dan tachtig Ambassades van Vrede (AvV): lokale netwerken van betrokken burgers en organisaties die zich inzetten voor vrede, tolerantie en verbinding in hun eigen buurt. Het is geen fysiek gebouw, maar een beweging. Ze organiseren lokale activiteiten, zoals lezingen,

debatten en vieringen, vaak tijdens de jaarlijkse Vredesweek.

Ik sprak hierover met Erna van Muijden, sinds 2022 voorzitter van de Amersfoortse AvV.

Welke mensen of organisaties vormen samen de AvV?

"Het is een divers gezelschap: iemand van de Onze Lieve Vrouw van Amersfoort (rooms-katholieke parochies), Jennie Harmelink namens de PGA/PGHAN, vertegenwoordigers van de Bahá'í-gemeenschap, van Amnesty International, Vrouwen voor Vrede, Stichting ABC Amersfoort (onderwijs), vanuit het Welzijnswerk, en iemand van Flint Theater. Zelf ben ik lid van het Apostolisch Genootschap."

Hoe vaak komen jullie bijeen en wat voor activiteiten ontplooiën jullie?

"We zijn een 'hands on'-club: natuurlijk praten we over de diepere oorzaken van het geweld in de wereld, maar we willen vooral Amersfoorters hierover aan het denken zetten. We willen mensen bewust maken van het feit dat polarisatie en geweld vaak tot een neerwaartse spiraal leidt, die doorbroken kan worden door op een constructieve manier met elkaar in gesprek te gaan. Jaarlijks vindt rond 21 september, de Internationale dag van de Vrede, de Vredesweek plaats. Dit jaar is het (landelijke) thema 'Niets doen is geen optie'. Dat is een oproep van PAX om actief in beweging te komen tegen onrecht, uitsluiting en oorlog. Het benadrukt dat vrede niet vanzelfsprekend is en dat louter toekijken of weggijken bij conflicten de situatie verergert. Voor de vormgeving van het programma voor de Vredesweek in Amersfoort komen we ongeveer eens per maand bij elkaar, op dit moment in het gebouw van het Apostolisch Genootschap."

Welke accenten leggen jullie in de Vredesweek?

"In deze Vredesweek willen we de nadruk leggen op de inclusieve stad, die Amersfoort wil zijn. PAX Nederland

benadrukt dat we op lokaal niveau niet onverschillig moeten blijven, maar actief de dialoog moeten opzoeken. Vrede is een werkwoord, samengevat in de oproep: maak, bouw en bepleit vrede. Dit kan variëren van grote politieke demonstraties tot kleine gebaren in je eigen buurt. Ons programma draagt suggesties aan voor hoe individuen, religieuze, levensbeschouwelijke en overige organisaties kunnen bijdragen aan een rechtvaardiger wereld waarin mensen naar elkaar omzien."

Hoe ziet het programma voor de Vredesweek 2026 (19-27 september) in Amersfoort eruit?

"We organiseren de Vredesweek al sinds 2013, samen met een groeiend aantal organisaties. We zijn heel blij dat ook Flint Theater zich heeft aangesloten: zij hebben op zaterdag 19 september hun foyer kosteloos ter beschikking gesteld voor de Vredesmarkt. Daar zal de opening van de Vredesweek door de burgemeester en de kinderborgemeester plaatsvinden om 15.00 uur, en we hopen dat veel Amersfoorters daarbij aanwezig zullen zijn. Er zijn in Flint van 14.00 tot 16.00 uur allerlei kramen, deels informatief, deels met verschillende activiteiten. Er is bijvoorbeeld de mogelijkheid om kennis te maken met methodes om op een respectvolle manier in gesprek te gaan met mensen die andere overtuigingen hebben dan jijzelf, bijvoorbeeld over de komst van asiellocaties: *deep canvassing* en dialooggesprekken. Dit gebeurt ook later die week (op 22 september in Inloophuis De Ontmoeting), door mensen die getraind zijn in de gesprekstechniek.

Kinderen zijn al ruim voor de Vredesweek uitgenodigd om tekeningen en gedichten te maken, op school, thuis, of op 19 september in Flint: de tekeningen worden tentoongesteld en een jury maakt een keuze uit de gedichten die dan in Flint worden voorgedragen. Op zondag 20 september zullen de vieringen in Amersfoortse kerken in het teken van de Vredesweek staan. Tijdens de Vredesweek zijn er elke dag activiteiten door heel Amersfoort,

zoals een Stadsontmoeting over anti-discriminatie, Zingen voor Vrede bij de OLV-toren, een meditatieve bijeenkomst met creatieve verwerking bij de Bahá'í-gemeenschap en een vredeswandeling."

De Amersfoortse Ambassade voor Vrede wordt dit jaar financieel gesteund door Gemeente Amersfoort en een aantal organisaties waaronder de Raad van Kerken Amersfoort. Om het programma uit te voeren zijn donaties welkom. Als u de lokale vrede een warm hart toedraagt, kunt u een bijdrage overmaken naar NL85 TRIO 0198 5275 35 t.n.v. Stg. Amersfoorts Platform voor Levensbeschouwingen & Religies o.v.v. Vredesweek.

Het volledige programma voor de Vredesweek staat op www.raadvankerkenamersfoort.nl, op zindex033.nl, en op de activiteitenkalender van PAX: www.paxvoorvrede.nl/ambassades-van-vrede/ambassade-amersfoort.

Door: Irene Stok (De Inham)

We zijn allemaal **evenveel mens**

Als kind keek Hielke Zantema naar het Jeugdjournaal. Daar zag hij grote contrasten in de wereld. "Dat begreep ik niet. Ik had een comfortabele en kansrijke jeugd en elders waren plekken waar mensen in hoge nood leefden. Ik kon en kan dat niet accepteren. Ik vroeg me af wat ik daarin kon betekenen. Dat leek onmogelijk, uiteindelijk is dat wel gelukt."

Noodhulp bieden

Hielke werkt in het noodhulpteam van de ZOA, een christelijke noodhulporganisatie die wereldwijd helpt in landen waar crisis is. "Het gaat om landen die getroffen zijn door een conflict of een ramp, zoals de oorlog in Oekraïne of de recente aardbeving in Venezuela. De ZOA evangeliseert niet. "Wij geven uiting aan ons geloof door te doen, we zijn onpartijdig, maar we worden wel door het geloof geïnspireerd." Zelf gaat Hielke naar de Veenkerk in Vathorst. Daar is hij niet iedere zondag. Een aantal malen per jaar gaat hij naar een land om noodhulp op te zetten. "Ik reis erheen en inventariseer de nood en de behoeften. Vervolgens zoek ik ter plekke mensen die zich in kunnen zetten voor de uitvoering. We werken altijd samen met de lokale bevolking. We gebruiken het geld dat hier wordt opgehaald om de hulp in te zetten. We richten ons op voedsel, water en onderdak. Medische zorg wordt door andere organisaties gedaan. Bij ZOA werken we aan noodhulp, wat ik doe; en aan wederopbouw, wat mijn collega's doen."

Ik kan wat doen

Hielke heeft een internationale ontwikkelingsstudie gevolgd en zijn master was gericht op humanitaire hulp. Dat is een opleiding die hij nu goed kan toepassen. "Als je mij toen ik achttien jaar was had gevraagd naar mijn droom over twintig jaar, dan was het dit geweest. Ik krijg een telefoontje over de aardbeving in Venezuela en ga meteen denken 'wat ik kan doen?' Ik zit in een positie om verschil te kunnen maken. We kunnen niet iedereen helpen, maar daar kan ik goed mee omgaan."

Ik heb geleerd dat ik kijk naar wat ik wel kan doen. Dat kunnen we dankzij inzamelingen in kerken en giften van particulieren."

Een actueel verhaal

Het verhaal van Ruth spreekt Hielke al heel lang aan. "Als kind vond ik het mooi. Nu heeft het een andere zeggingskracht. Ik ben de waarheid

ervan in gaan zien. Het is actueel. Er is nog steeds angst voor alles wat anders is. Ruth was anders in Israël, ze was een vreemdeling. Het verhaal van Ruth houdt ons een spiegel voor: dat wat anders is, kan tot heel veel zegen leiden en het kan hoop bieden. In de basis zijn we uiteindelijk allemaal mensen en is afkomst onbelangrijk. We zijn allemaal één en we hebben elkaar zo hard nodig. Op de plekken waar ik kom merk ik dat eenieder uiteindelijk hetzelfde voor ogen heeft: we willen mensen zijn. Iedereen wil in waardigheid en vrede met zijn of haar dierbaren leven. Aan die waardigheid wil ik door mijn werk bijdragen. De schoonfamilie van Ruth vluchtte naar Moab omdat er honger was, een noodsituatie.

En dan denk ik: 'Wat zouden wij doen?' We zijn allemaal gelukzoekers. Ik snap die negatieve lading

van dat woord niet. Het is universeel dat je gelukkig wilt zijn. Dat zie ik in het verhaal van Ruth én in mijn werk. De context van dat verhaal heeft niets aanzeggingskracht verloren."

De loyaliteit van Ruth naar Naomi is een aspect van het verhaal dat ook aanspreekt. "En Boaz die zo open is naar anderen en laat zien wat genereus omzien naar elkaar is."

Vrouwen

"Weduwen zijn in een crisissituatie superkwetsbaar. Dat zie je in het verhaal van Ruth, drie weduwen die geen toekomst in Moab hebben. In mijn werk kijken we vaak als eerste naar alleenstaande vrouwen met of zonder kinderen. We kiezen ervoor om hen eerst te helpen omdat ze als vrouw meteen een 1-0 achterstand hebben. Ik heb zelf ook veel vrouwen in huis, mijn vrouw Annemiek en onze vier dochters."

Hoe kijken zij tegen het werk van hun man en vader aan?

"Met mijn vrouw heb ik samen in Oeganda gewoond en gewerkt. Toen we kinderen kregen hebben we voor Nederland gekozen en vandaaruit ga ik regelmatig een periode van maximaal drie weken weg. Het is soms gevaarlijk werk wat ik doe; dat is de prijs die je betaalt en dat is niet altijd makkelijk. In Oekraïne heb ik raketinslagen gehoord en ben naar de schuilkelder gerend. Ik trek nauw op met lokale mensen, we schatten risico's heel zorgvuldig in. ZOA heeft een helder veiligheidsbeleid. Er is altijd een risico, maar ik ben goed voorbereid; en ik ben niet cynisch of nonchalant."

Hielkes oudste dochter is acht jaar en zij kijkt nu naar het Jeugdjournaal. "Zij heeft net zo'n rechtvaardigheidsgevoel als ik. Ze is supertrots op wat haar

vader doet en tegelijkertijd vindt ze het moeilijk als ik wegga. Ze vindt het mooi dat haar vader dit werk doet en tegelijk wil ze niet dat ik het doe."

Geen angst

Terug naar Ruth. De gelijkwaardigheid in het verhaal is voor Hielke belangrijk. "De menselijke waardigheid staat centraal. Dat is de gemene deler tussen mensen. Ruth zelf was een vreemde en zegt: 'Ik hoor bij jou, Naomi. Jouw volk is mijn volk. We zijn één.' Boaz' positie is groter maar hij heeft oog voor de kwetsbare weduwe en ziet naar haar om. Hij verplaatst zich in die kwetsbaarheid. Ik vind het noodzakelijk om de mens en de menselijkheid in de ander te blijven zien. Mensen in oorlogsgebieden zijn evenveel mens als ik. De hoeveelheid mens is hetzelfde." Voor Hielke is Ruth een inspirerend verhaal. "Het is een oproep om geen angst voor anderen te hebben."

In alles wat Hielke vertelt straalt hij rust uit; hij lijkt geen angst te kennen voor het werk dat hij doet. "Het werk is geen last voor mij. Ik word niet overmand door emoties. Ik ben een natuurmens en een sportmens. Door te sporten in de natuur kan ik ontladen van het vele wat er in de wereld gebeurt en ik kan weer opladen. Ik zit op een goede plek; dit past bij mij. Onze organisatie is groot genoeg om iets op te zetten en dan jezelf overbodig te maken. Mijn doel is om lokale mensen in staat te stellen hulp te bieden in hun eigen gemeenschap. Als dat lukt is dat heel betekenisvol."

Meer informatie over ZOA en de mogelijkheid om het werk van Hielke te steunen is te vinden op www.zoa.nl.

Hielke: "Het verhaal van Ruth is inspirerend. Het is een oproep om geen angst voor anderen te hebben."

Door: Henk Dikker Hupkes (Bergkerk), foto Anthony Crider

We moeten binnen de kerk het gesprek over radicaal-rechtse ideeën **niet uit de weg gaan**

Op een mooie zomerse woensdagavond begin juli fietste ik naar De Inham in Hoogland. Daar was door de kerken van Hoogland en Noord een ontmoetingsavond gepland rond het thema 'Kerk en radicaal-rechts gedachtegoed'. De belangstelling viel niet tegen, zo'n vijfenveertig mensen; misschien hielp het dat er nou n t op deze avond geen WK-voetbal op televisie was.

De aanleiding voor deze avond was de 'Handreiking' over dit thema van de landelijke Raad van Kerken, *De weg van discipelschap - De omgang van de kerken met radicaalrechts gedachtegoed*, dat in april was verschenen. Zie hiernaast een samenvatting hiervan.

Het probleem is bekend. De laatste jaren zien en horen we een toename van radicaal-rechtse stemmen in het publieke debat. Zowel in de Tweede Kamer, op straat en bij demonstraties als op verjaardagen of bij de zondagse koffie na de dienst. Ook in de kerk? Ja, niets menselijks is kerkmensen vreemd en daarom hebben de samenstellers van de handreiking ook nagedacht over de radicaal-rechtse gedachten die in en onder ons aanwezig zijn. Het woord

'handreiking' is bewust gekozen: de publicatie helpt ons na te denken en om te gaan met dit fenomeen.

Ds. Martin Snaterse, de voorganger van De Inham, heette ons welkom. De algemeen secretaris van de Raad van Kerken in Nederland (RvK), ds. Coen Wessel, leidde het onderwerp in. Hij vertelde hoe de Beraadgroep Geloof en Kerkelijke Gemeenschap binnen de RvK, bijna een jaar lang met het thema bezig is geweest. Er is veel gelezen, over de grens gekeken en onderling gediscussieerd. Wat moet in de Nederlandse situatie  ns verhaal zijn? Als kerken spreken we ons niet snel uit over politieke kwesties. Waarom nu dan wel, en hoe dan? Dit leidde tot het uitgangspunt dat bij het denken en spreken over democratie en rechtsstaat - want daar gaat het in de kern over - de waardigheid van ieder mens

voorop staat. Ieder mens is geschapen naar het beeld van God. Ieder mens is door God geliefd en gewild om zichzelf en is daarom onschendbaar in haar of zijn waardigheid. Dat geldt voor mensen in en buiten de kerk. Dat geldt voor asielzoekers, Nederlanders met een andere etnische achtergrond, en ook voor kerkleden met radicaal-rechtse opvattingen. Samengevat pleit hij voor een tweeledige aanpak: openstaan voor dialoog met mensen van verschillende politieke overtuigingen  n duidelijk getuigen van christelijke waarden.

Ook ds. Rolinka Klein Kranenburg (Veenkerk), Josephine van Pampus (RK-pastor Het Brandpunt) en ds. Berthe van Soest (Het Brandpunt) waren aanwezig en reageerden kort op de inleiding. Daarna gingen we zelf aan het werk.

Zelf aan het werk

We mochten leren oefenen in dialoog.

De 'Unite the Right'-demonstratie in Charlottesville, Virginia, op 11 en 12 augustus 2017. Op de bijeenkomst waren diverse, waaronder radicaal-rechtse, groepen en braken hevige rellen uit.

Berthe van Soest gaf uitleg en deelde instructies uit op een A4'tje, waarna wij uiteengingen in groepjes van drie. In een rollenspel oefenden we het 'in-gesprek-gaan' met iemand die radicaal-rechtse opvattingen koestert. Hierbij nam één de rol op zich van radicaal-rechts, één de rol van vragensteller, en een die observeerde en de tijd in de gaten hield. Er werden thema's (heimwee, manosfeer, vluchtelingen)

aangedragen met suggesties voor een beginvraag en voor alle rollen was er een korte instructie.

Ik observeerde een vrouw die zich zo goed had ingeleefd in de radicaal-rechtse rol dat de vragensteller, die goed luisterde, samenvatte en moeite deed de gevoelens van haar gespreks-partner te benoemen, hard moest werken. Het was een prachtige illustratie

van hoe zo'n gesprek in aanvang zou kunnen verlopen. Wij hoorden dat in een ander groepje de vragensteller al snel ging tegenspreken en discussiëren waardoor het gesprek wat uit de hand liep.

Te snel moesten we afronden om gezamenlijk af te sluiten en na te praten met een drankje. Het was een mooie en leerzame avond. ●

De weg van discipelschap - een samenvatting

De handreiking van de Raad van Kerken behandelt de omgang van kerken met radicaal-rechts gedachtegoed. Het uitgangspunt is de waardigheid van ieder mens, geschapen naar Gods beeld. Democratie en rechtsstaat zijn van grote waarde omdat zij deze waardigheid beschermen en het welzijn van allen dienen. De opkomst van radicaal-rechts, ook binnen kerken, vraagt om een duidelijke positiebepaling. Dit gedachtegoed kenmerkt zich door minachting voor democratische waarden, het verheerlijken van macht, vormen van racisme en het afwijzen van kwetsbaarheid. Zulke ideeën vormen een bedreiging voor de samenleving en zijn strijdig met het christelijk geloof.

Kerken moeten hierover spreken, zodat helder is waar zij voor staan. Tegelijkertijd is er een dilemma: een scherpe veroordeling van radicaal-rechtse partijen maakt het gesprek moeilijker en kan leiden tot uitsluiting en polarisatie. Daarom wordt geadviseerd om niet primair te focussen op partijen, maar op het gedachtegoed zelf, en daarbij de eigen christelijke taal te blijven spreken. Het onderscheid tussen 'christendom als cultuur' en 'christen-zijn als het volgen van Jezus' is hierbij belangrijk. Het begrip 'discipelschap' - het volgen van Jezus - biedt een eigen kader dat niet inzetbaar is voor macht of identiteitspolitiek.

De samenleving is fundamenteel veranderd door onder meer economische ontwikkelingen, immigratie en digitalisering. Dit heeft geleid tot gevoelens van onbehagen en heimwee naar een beter verleden. Dit verleden was vaak niet zo ideaal als soms wordt voorgesteld.

Anderzijds herkennen we wel het heimwee en verlangen naar gemeenschap en bezieling, wat kansen biedt voor gesprek.

Kerken zijn geroepen om op te komen voor de rechten van iedereen, ongeacht afkomst. Racisme en groepsbevooroordeling zijn ontoelaatbaar. Het christelijk geloof mag niet worden ingezet als identiteits-marker tegenover anderen.

De voorgestelde aanpak is tweeledig: openstaan voor dialoog met mensen van verschillende overtuigingen én duidelijk getuigenis geven van christelijke waarden. Kerken kunnen oefenplaatsen en ontmoetingsplekken zijn waar mensen elkaar vinden en samen werken aan vrede en gerechtigheid. Zelfkritiek en het erkennen van eigen falen zijn daarbij belangrijk.

Discipelschap betekent: mensen serieus nemen in hun ervaringen en verlangens, maar ook uitnodigen tot verandering en omvorming. Het volgen van Jezus vraagt om zelfonderzoek en het afwijzen van uitsluiting. Discipelschap biedt een alternatief voor snelle, radicaliserende antwoorden en is een weg van langzame verandering en verbinding.

Het rapport eindigt met aanbevelingen:

- **zoek het gesprek** in de kerken over de veranderde maatschappelijke situatie en doe dat in dialoog
- **spreek de eigen taal** van de Kerk
- **zet in op lange wegen** van discipelschap
- **draag zorg voor een zorgvuldige inwijding** in het christelijk

gedachtegoed van (nieuwe) kerkleden en treed op tegen leden die zich hardnekkig racistisch blijven uiten

- **protesteer krachtig** tegen overheidsoptreden dat antidemocratische en/of antirechtstatelijk is
- **preek en bid** voor christelijk gedrag, preek en bid niet tegen mensen en partijen
- **bevorder het contact** tussen christenen met een migratie-achtergrond en met een Nederlandse achtergrond
- **bevorder de interreligieuze samenwerking** landelijk en plaatselijk.

Het hele rapport lezen?

Bij de handreiking is nu een gespreks-handleiding ontwikkeld, te downloaden vanaf de website van de PKN, bedoeld voor lokale kerken die één of twee gespreksbijeenkomsten willen organiseren.

Door: Tineke van der Zwaag (St.-Joriskerk)

'Vrede is niet alleen de afwezigheid van oorlog; **vrede betekent leven**'

Abdul Basir Shafaq gebruikt zijn pen als stem voor vrede

Abdul Basir Shafaq maakte oorlogen mee in Afghanistan en leed daar persoonlijk grote verliezen. Op zijn 65e kwam hij naar Nederland en sindsdien woont hij in Amersfoort, een stad die hij zijn tweede geboorteplaats noemt. 'Voor mij is het bijzonder mooi dat een leven dat ooit in de schaduw van oorlog en angst stond, nu in het teken staat van onderwijs, schrijven en dienstbaarheid aan anderen.'

Abdul Basir Shafaq werd in 1953 geboren in Afghanistan, studeerde literatuur en werkte een aantal jaren in het onderwijs. In de jaren tachtig maakt hij de overstap naar de journalistiek en literatuur en maakt in die tijd van dichtbij de oorlog mee. 'Bij bombardementen in Kabul (de hoofdstad van Afghanistan, red.) werden veel huizen en mensenlevens verwoest. Het was een donkere periode. Ik huilde, ik rouwde en ik raapte op straat de lichaamsdelen op van mensen die door raketten waren gedood. Door willekeurig neervallende raketten raakten ook mijn zoon en mijn zus ernstig gewond. Op zo'n moment ervaar je dat een oorlog ook plotseling de meest dierbare mensen in je leven kan treffen. Gelukkig zijn zij allebei na lange tijd hersteld.'

Schrijven in tijden van oorlog

Al die tijd blijft Basir schrijven. 'Ik schreef nieuwsberichten en ook gedichten voor mensen die

onder de druk van oorlog, armoede en angst leefden. Ik voelde dat ik, als ik de oorlog niet kon stoppen, op zijn minst met mijn pen de stem van het lijdende volk kon zijn. Schrijven was voor mij meer dan alleen een beroep. Het werd een manier om mijn gevoelens te uiten, de pijn van mensen onder woorden te brengen en te vertellen wat er in de samenleving gebeurde.'

Vanwege zijn maatschappelijke betrokkenheid is Basir niet meer veilig in Afghanistan.

Hij vlucht naar Pakistan, en in 2001 keert hij terug naar Afghanistan, na de val van de Taliban. Tot 2015 werkt hij als schrijver en redacteur voor de Amerikaanse ontwikkelingsorganisatie USAID. In dat jaar rukt de Taliban steeds verder op in Afghanistan en Basir loopt opnieuw gevaar. En dan wordt zijn 32-jarige dochter vermoord. 'De Taliban vermoordden haar, omdat zij mijn dochter was. Ik was ondergedoken bij mijn zus.'

'Een oorlog raakt nooit alleen soldaten; een oorlog verwondt ook kinderen, moeders, vaders, gezinnen en de toekomst van een heel volk. Daarom is vrede voor mij geen abstract of politiek begrip. Vrede maakt deel uit van mijn persoonlijke herinneringen en van de wonden die ik in mijn leven meedraag.'

Welkom in Nederland

In oktober 2018 komt Basir op 65-jarige leeftijd als vluchteling naar Nederland, samen met zijn vrouw en dochter. 'Toen het vliegtuig op Schiphol landde, was ik bang. Ik had eerder meegemaakt dat de politie hard en vernederend met migranten omging. Maar de Nederlandse politieagent die verantwoordelijk was voor onze controle glimlachte naar mij en zei: "Welkom in Nederland". Voor iemand anders zijn dat misschien hele gewone woorden, maar voor mij hadden ze een enorme betekenis. Dat moment zal ik nooit vergeten.'

Rust gevonden

Sinds zijn aankomst in Nederland woont Basir in Amersfoort, de stad die hij zijn 'tweede geboorteplaats' noemt. 'Ik houd van de mensen in deze stad. Mijn familie en ik hebben in Amersfoort iets gevonden waarnaar we jarenlang op zoek waren: rust. Wij kwamen uit een land dat door oorlog was geteisterd. Daarom ervaren wij de rust en veiligheid die we in Amersfoort hebben gevonden des te sterker. In deze stad voel ik mij deel van een menselijke gemeenschap. Soms zeg ik tegen mezelf dat wij in deze stad een klein paradijs op aarde

hebben gevonden. Niet omdat hier geen problemen bestaan, maar omdat een mens hier in veiligheid, met respect en in vrede kan leven.'

Gesprekken in De Zwaan

Elke week is Basir te vinden bij de Amersfoortse Zwaan in de Langestraat. 'In deze kerk komen mensen met verschillende achtergronden samen. Soms praten we met elkaar over verschillende overtuigingen en de manieren waarop mensen naar het leven kijken. Door de gesprekken doe ik nieuwe ervaringen op en leer ik beter Nederlands spreken. Mijn overtuiging is dat je niet bang moet zijn om in gesprek te gaan met mensen die anders denken. Je moet met een open geest luisteren, leren en daarna zelf nadenken. Verschillen in overtuiging zorgen soms voor verwijdering tussen mensen, maar een eerlijk gesprek kan een brug vormen naar meer begrip voor elkaar.'

Broers en zussen

'Ik heb hier in Nederland ervaren dat mensen, ondanks verschillen in taal, cultuur, religie en achtergrond, als broers en zussen naast elkaar kunnen leven. Hier kreeg ik de kans om opnieuw te studeren, mijn diploma Nederlands te behalen en mijn dagelijkse problemen steeds meer in het Nederlands op te lossen. Ik ben ook altijd blijven schrijven. In mijn werk probeer ik mijn ervaringen met het leven, oorlog, migratie, menselijkheid, liefde en vrede een plaats te geven. Voor mij is de pen een brug tussen mensen; een brug die mensen met verschillende talen, culturen en achtergronden dicht bij elkaar kan brengen. Ik vind het bijzonder mooi dat mijn leven, dat ooit in de schaduw van oorlog en angst stond, nu in het teken staat van onderwijs, schrijven en dienstbaarheid aan anderen. Ik ben ook dankbaar dat mijn dochter in een veilige omgeving kon studeren en nu iets kan betekenen voor haar nieuwe samenleving. Dat is een van de mooiste vruchten van mijn leven in Nederland.'

Vrede leren aan onze kinderen

'Volgens mij begint de ware essentie van vrede bij de innerlijke rust van de mens. Een mens die zichzelf kent, begrijpt beter dat andere mensen, net als hijzelf, pijn, angst, hoop en verlangens kennen en recht hebben op leven. Wanneer iemand dat werkelijk begrijpt, zal hij minder geneigd zijn anderen kwaad te doen. Vrede is niet alleen de afwezigheid van oorlog; vrede betekent veiligheid, rechtvaardigheid, onderwijs, cultuur, respect en de mogelijkheid voor mensen om zich te ontwikkelen. Vrede betekent leven. Vrede is niet iets wat we één keer bereiken en vervolgens voor altijd behouden. Als kinderen vandaag leren om van hun burens te houden, mensen die anders zijn met respect te behandelen, conflicten door middel van gesprekken op te lossen en het leven en de waardigheid van anderen te respecteren, kan de volgende generatie een veiligere wereld bouwen. Koester vrede, vrijheid, veiligheid, onderwijs en menselijkheid. Want soms begrijpt een mens de waarde van een zegen pas echt wanneer hij er jarenlang van verstoken is geweest.'

Boeken van Abdul Basir Shafaq

Basir schreef achttien romans en andere fictiewerken en zes dichtbundels. Twee boeken, *Het meisje achter het raam* en *De levend begravenen*, zijn in het Nederlands vertaald en te vinden in de bibliotheek van Amersfoort. Momenteel is hij bezig met het schrijven van een nieuwe roman. Veel van zijn werken zijn gratis beschikbaar op zijn website: abshafaq.com.

Door: Paul van der Harst (Johanneskerk), beeld: Marjet de Jong

Straatpastoraat in Amersfoort

Met stevige schoenen en een rugzak

Dichter Albert Helman schrijft in 1926 een aanklacht tegen het gebrek aan betrokkenheid in de grote moderne stad waar mensen zomaar langs elkaar heenlopen. In een gedicht zegt hij:

*Zie hoe stad en land geordend worden
maar de liefde ontbreekt;
de wegen worden bedekt met asfalt,
en niemand bevuilt zijn voeten terwille
van een ander;
ieder gaat alleen zijn weg in de
geordende staat, eenzamer dan vroeger.*

De dichter is geïnspireerd door het leven van Benedictus Jozef Labre (1748-1783). Deze katholieke heilige ging heel ver in zijn solidariteit met de armen van Rome. Hij leefde hun armoede op straat zo innig nabij dat hij er zelf aan stierf. Daardoor gegrepen schreef Helman deze aanklacht tegen de geordende stad, met zijn harde gladde asfalt waarin de eenzame stadsbewoner als toeschouwer langsloopt, geordend, maar alleen.

En dan zegt de dichter: 'Maak van ons landlopers op de rotsige weg'. Laat ons niet alleen maar toekijken maar naast die ander in zijn armoede gaan staan.

Iets van die wens wordt in het straatpastoraat verwerkelijk. De straatpastor met de stevige schoenen en de rugzak, die langs de 'rotsige weg' gaat om niet voorbij te lopen op het gladde asfalt, maar te gaan zitten naast, te luisteren naar, te delen met vaak ongeziene mensen. In dit contact krijgen zij een gezicht, een naam, een stem.

De Straatpastores tekenen soms in een paar zinnen op wat de essentie is van de meer dan honderdvijftig gesprekken die zij jaarlijks met de 'mensen van de

straat' hebben. Hierbij twee van die notities om een indruk te geven van wat er gebeurt als er aandacht is voor de ontmoeting met die 'vreemde ander'.

Nabijheid

Mensen worden ongelukkig van haar als ze het op haar heupen krijgt en niet op kan houden met klagen, beschuldigen en gemeen schelden op iedereen die voorbijkomt en zich meteen uit de voeten maakt. Als ze mij ziet, roept ze me, ze wil haar hart luchten zegt ze. Ik kom bij haar zitten en onderga dezelfde woordenvloed als haar medebewoners, heel af en toe maar kan ik haar iets kleins vragen of iets terugzeggen, ze merkt het amper. Na een kwartier sta ik op, neem ik afscheid. Ze bedankt me voor mijn nabijheid, die, alleen het idee al, hielp wel een beetje, zegt ze.

Kwetsbaar

Soms bespeur ik bij de mensen die de locaties van Kwintes en het Leger des Heils zullen

verlaten - omdat er een eigen woonplek in het verschiets ligt - een dubbel gevoel: blijdschap vanwege het feit dat dat verlangen naar die eigen woonplek wordt ingelost maar ook angst voor de eenzaamheid die dan toe kan slaan. Vanwege lichamelijke en psychische kwetsbaarheid, waarvan zeer vaak sprake is, is het besef, de uitdaging het leven op (bijna) eigen kracht aan te moeten kunnen, angstaanjagend. Bij de mensen die zijn gaan wonen en bij wie ik op bezoek kom, blijkt dat het leven inderdaad eenzaam kan zijn, en voor sommigen onmogelijk te organiseren. Zij blijven hulp nodig hebben en soms redden zij het ook daarmee niet, en dan is de toekomst onzeker want: waarheen dan te gaan?

Meer informatie:

www.straatspastor.nl

Door: Riemke Leusink (Fonteinkerk)

Welkom bij de Amersfoortse Kroonbede 2026

Je zal maar minister, Tweede Kamerlid, burgemeester, wethouder of raadslid zijn in het 21e-eeuwse Nederland. Weinigen van ons zullen hen benijden: het is een positie met een grote verantwoordelijkheid. En door de vele problemen en tegenstrijdige belangen is één ding zeker: je doet het nooit goed in de ogen van alle Nederlanders... Deze overheidsdienaren verdienen daarom onze steun.

Al sinds het jaar 2000 vindt jaarlijks voorafgaand aan Prinsjesdag, waarop het staatshoofd de Troonrede uitspreekt, in Den Haag de Kroonbede plaats. Het is een interkerkelijke viering, die geleid wordt door Haagse voorgangers, waarin wordt gebeden voor de overheid. Een bekende politicus of theoloog spreekt over God en politiek.

Het organisatiecomité van de Kroonbede is geïnspireerd door de volgende tekst uit de Bijbel: *"Allereerst vraag ik je te bidden, te smeken en te danken voor alle mensen, voor koningen en alle andere gezagsdragers. Vraag dat wij een ongestoord en rustig leven kunnen leiden, waardig en in alle opzichten toegewijd aan God."* Citaat van apostel Paulus uit de Eerste brief aan Timotheüs hoofdstuk 2.

Behalve in Den Haag is er nog één plaats in

Nederland waar ook een Kroonbede plaatsvindt en dat is in Amersfoort. De Raad van Kerken Amersfoort organiseert jaarlijks op de maandag voorafgaand aan Prinsjesdag in een van de onze binnenstadkerken een Kroonbede. Vorig jaar in de Sint-Joriskerk, dit jaar in de Sint-Franciscus-Xaveriuskerk (vaak kortweg betiteld als SFX).

De (oecumenische) Raad van Kerken in Nederland heeft ongeveer 250 lokale, regionale en provinciale afdelingen, waaronder de Raad van Kerken Amersfoort, die op tal van manieren actief is, zie www.raadvankerkenamersfoort.nl. Een van die activiteiten is de jaarlijkse Kroonbede, vanuit het besef dat de Amersfoortse politici en beleidsmakers onze steun hard nodig hebben. In de Kroonbede dragen wij hen op aan God en vragen daarbij om inspiratie vanuit onze Bijbelse opdracht.

De voorzitter van de Raad van Kerken Amersfoort, ds. Anna Walsma, leidt de bijeenkomst. Als spreker wordt iemand uitgenodigd die een band met Amersfoort heeft en die vanuit bijbelse inspiratie een perspectief op God en politiek kan verwoorden. De afgelopen jaren spraken bijvoorbeeld CU-leider Gert Jan Segers, CDA-wethouder

Micheline Paffen en econoom Paul Schenderling.

Dit jaar zal de Theoloog der Nederlanden prof. Arnold Huijgen, geboren in Amersfoort, spreken met als titel 'Niet weten, wel vertrouwen', op basis van 2 Kron. 20: 1-12, waarin koning Josafat van Juda geconfronteerd wordt met een overweldigend leger van Moabieten en Ammonieten. Josafat raakt niet in paniek, maar roept het volk op tot vasten, en gaat in gebed in de tempel. Hij spreekt zijn vertrouwen in God uit, eindigend met de beroemde woorden: 'Onze ogen zijn op U gericht'. De voorbeden zullen uitgesproken worden door twee jonge Amersfoortse gemeenteraadsleden.

Wij hopen dat ook dit jaar veel Amersfoorters (kerkelijk of niet-kerkelijk: iedereen is welkom) dit uur aanwezig zullen zijn, om te benadrukken dat onze politici er niet alleen voor staan: samen maken we Amersfoort een beetje beter, mooier, vreedzamer en duurzamer, om onze prachtige stad door te kunnen geven aan volgende generaties. En Gods zegen is daarbij onontbeerlijk!

Sint-Franciscus-Xaveriuskerk, 't Zand 29, maandag 14 september 2026, 19.30-20.15 uur, koffie na afloop.

Stadsdominee/ Amersfoortse Zwaan

Dona nobis pacem – geef ons vrede
Het is een vertrouwd lied. Ik ken het uit Taizé en telkens weer ontmoet het me als ik het zing. Daar, samen met duizenden jongeren uit steden en dorpen, afkomstig uit allerlei landen en tradities. Maar ook hier. Een vertrouwd lied dat in alle eenvoud raakt aan een diep verlangen, een behoefte van ik denk elk mens en ieder kind. Vrede begint niet alleen waar oorlog eindigt. Vrede begint dichtbij: in onze huizen, in onze straten, onze stad. In onszelf. Ik denk dan aan de woorden van Jezus over de liefde: heb God lief, je naaste lief als jezelf. Liefhebben is kennen, aanvaarden. Jezelf, de ander en daarin kom je dicht bij God. Waar niemand zich hoeft te verbergen, ieder aan het licht mag komen, daar groeit vrede.

Vanuit dat verlangen zoek ik als stadsdominee, samen met een mooi team, naar plekken voor ontmoeting, verstillend, muziek, gesprek en inspiratie. In een ontmoeting kan verbondenheid ontstaan: met een ander, met jezelf, met de bron waaruit je leeft, met God of met verhalen die je grond en richting geven.

De activiteiten hieronder bieden daarvoor verschillende mogelijkheden: voor stilte en bezinning, muziek en poëzie, verhalen en gesprek. Ze zijn er voor iedereen die nieuwsgierig is, mee wil doen of gewoon eens wil komen kijken. **Voel je welkom!**

Ruimte voor de ziel

Op 15 en 29 september en 13 en 27 oktober, van 10.00 tot 11.00 uur, is er Ruimte voor de ziel. We beoefenen Ignatiaanse meditatie: een manier om aan de hand van een bijbelverhaal, ruimte te maken voor bezinning en aandacht voor wat er in ons leeft.

Er is eens... samen Bijbellezen

Op 22 september van 14.00 tot 15.30 uur komen we samen rond de Bijbel. We lezen, luisteren en delen met elkaar wat de verhalen ons vandaag te zeggen hebben.

Diversiteitsweek Amersfoort - Roze viering

In het kader van de Diversiteitsweek Amersfoort vieren we op 11 oktober om 14.00 uur een roze viering in de Xaveriuskerk. Met medewerking van Roca Rosa, pianist Marius van der Kuijl en de stadsdominee. Aandacht voor diversiteit is ook aandacht voor vrede. Een samenleving waarin mensen ruimte ervaren om zichzelf te zijn, vraagt dat we nieuwsgierig blijven vragen naar elkaar. Ons laten verrassen en hokjes durven loslaten. Deze viering wil daar een plek voor zijn: een moment om samen te vieren dat verschil ertoe doet.

Muziek na de markt

Op 19 september om 16.00 uur klinkt er muziek van Entre Dos (foto). Fluitiste Karin Jochems en gitarist Adriaan Dropsie brengen een virtuoos programma met eigen composities en werken van onder anderen Piazzolla en Rodrigo. Deze keer: een hommage aan de tango.

Viering in De Zwaan

Wees van harte welkom bij de viering in De Zwaan op zaterdag 26 september om 16.00 uur. Wie mee wil zingen met het Zwaan-gelegenheidskoor, kan zich aanmelden via marleenkool@stadsdominee.nl. Het koor oefent een uur voor de dienst onder leiding van Cees-Willem van Vliet.

Amersfoortse Zwaan

Langestraat 61

Stadsdominee

Ds. Marleen Kool

info@stadsdominee.nl

www.stadsdominee.nl

www.amersfoortsezwaan.nl

Voorzitter kerkenraadscommissie

Corrie Buitendijk

(033) 465 01 18

buitendijk.corrie@gmail.com

Rekeningnummer

NL 88 INGB 0009 2253 67 t.n.v.

Stadsdominee PGA

Elke woensdag van 9.00 tot 9.30 uur

Stiltemeditatie in de Sint Joriskerk. Een half uur onder de hoge gewelven in de stille kerk, tijd voor je eigen gedachten en gebeden. Vooraf opgeven is niet nodig.

Poëzie en ontmoeting

Op 3 oktober om 16.00 uur is er een middag in de Zwaan met stadsdichter Floris Huetink. Hij draagt voor uit eigen werk en wisselt dit af met zijn mooiste liedjes. Samen gaan we in gesprek over wat ons raakt, verrast, verwart, inspireert of bemoedigt in zijn ontwapenende poëzie.

Adventkerk

In juli is ds. Willem Maarten Dekker verbonden aan onze gemeente. Hij stelt zich voor, door vragen van kinderen te beantwoorden. Een langere versie staat op www.adventkerk.nl.

Interview met nieuwe predikant ds. Willem Maarten Dekker

Waarom bent u dominee geworden?
Ik ben dominee omdat ik denk dat ons land heel hard dominees nodig heeft. Natuurlijk zijn er ook boeren en managers en verplegers en docenten nodig, maar de ziekte van Nederland is vooral dat het een land zonder God geworden is. De meeste mensen leven god-loos. Als dominee kun je daar iets

aan proberen te doen. En dat doe ik. Dominee worden is niet wat ik altijd heb gedacht. In mijn studie onderzocht ik wat het christelijk geloof precies inhoudt en of het nog steeds de moeite waard is, en dat bracht mij dichter bij God.

Waar heeft u allemaal als dominee gewerkt?

Ik heb na mijn studie eerst vier jaar aan de universiteit onderzoek gedaan. Ik vroeg mij af hoe God helemaal vrij en onafhankelijk kan zijn, en toch echt van ons kan houden. Of brengt zijn liefde tot ons ook een vorm van afhankelijkheid met zich mee? Daarna ben ik predikant geworden in Mastenbroek, en daarna in Waddinxveen.

Waarom wilt u in onze kerk komen? Ik vond het best een moeilijke beslissing om hierheen te komen. Menselijkerwijs gesproken vind ik Amersfoort een mooie uitdaging, omdat het een wat grotere stad is waar ook op godsdienstig gebied van alles leeft - maar dat is natuurlijk niet genoeg. In mijn intree-preek heb ik gezegd dat ik mij herken in Johannes de Ziener, die een broeder van de andere gelovigen wilde zijn in

Onzichtbaar werk in onze gemeente

'Een lichaam is een eenheid die uit vele delen bestaat; ondanks hun veelheid vormen al die delen samen één lichaam. Zo is het ook met het lichaam van Christus.' (1 Kor. 12:12) Velen van ons zetten zich in voor de opbouw van onze gemeente. Deze maand brengen we voor het voetlicht: Corrie Jonkers van de commissie Kerk&Israël van de St.-Joriskerk en Adventkerk.

Wat is jouw taak?

Ik denk, bid en organiseer mee in de commissie. We willen de verbondenheid met het door God uitverkoren joodse volk uitdragen door vorming, bezinning, gebed, praktische betrokkenheid en vriendschappelijk contact. Daarom

organiseren we twee keer per jaar een lezing passend bij de actualiteit, dragen we gebedspunten aan en vragen we onze dominees om aandacht en voorbede voor Israël, vooral rond de joodse feestdagen en Israëlzondag. Dit jaar is Israëlzondag op 4 oktober, met als thema: Vier het woord van God.

Wat vind je mooi aan wat je doet?

In mijn jongere jaren reisde ik een aantal keer door Israël: van Jeruzalem tot Nes Ammim, van de Negevwoestijn tot de Golan en van de westelijke Jordaanoever tot een kibboets. Wat was ik onder de indruk van de ontmoetingen en verschillende perspectieven op het leven in Israël, de God van Israël en de

Adventkerk

Ringweg Kruiskamp 74

(033) 472 00 31

www.adventkerk.nl

Predikant

Ds. Willem Maarten Dekker

willemmaartendekker@adventkerk.nl

Scriba

Rob Schuitemaker

scriba@adventkerk.nl

Bankrekening

NL 59 INGB 0001 632 147

Kopij wijkpagina

Annemarie Stoffer-Brink

vierklank@adventkerk.nl

de verdrukking én in het Koninkrijk. Ik hoop op een gemeenschap van mensen die beide dingen tegelijk wil leren en verdiepen en zien.

dialogo tussen religies en bevolkingsgroepen. Gevoed door die vroegere ervaringen is het mooi om met de andere commissieleden praktische invulling te geven aan de dialoog binnen onze wijkgemeenten.

Bergkerk

De Bergkerk is sinds mei vacant. Het is bemoedigend dat vele Bergkerkleden in deze vacante periode activiteiten organiseren voor geloofsverdieping, bezinning en versterking van onderlinge binding. Dit gemeente-activiteiten-programma is op de startzondag (6 september) geïntroduceerd. Een lijst van activiteiten voor de komende maand vindt u hieronder. Van harte aanbevolen.

We zijn dankbaar dat ds. Arjan Plaisier bereid is om als consulent de Bergkerk in deze vacante periode bij te staan. Een vacante tijd geeft ook de mogelijkheid om ons te bezinnen op onze toekomst als geloofsgemeenschap. Wie zijn we in het licht van Christus? En voor wie zijn wij aanspreekbaar/beschikbaar als buurtgenoten?

Samen met de PGA is de aanvraag ingediend bij de Classis/PKN om goedkeuring te verkrijgen voor een nieuw te benoemen predikant (solvabiliteits-verklaring). In oktober hopen we als gemeente onze missie en visie te herijken en op basis daarvan het profiel van de nieuw te benoemen predikant vast te stellen. Vanaf het einde van het jaar kan de nog te benoemen beroepingscommissie op zoek gaan naar, en hopelijk tot een voordracht komen van, een nieuwe predikant.

Twée kerkdiensten op zondag

Vanaf 6 september zijn er weer twee diensten. Om 9.00 uur: Dienst van Schrift en Tafel in de verstilde ruimte van de kapel. Om 10.30 uur: Dienst van Schrift en Gebed in de kerkzaal, met aandacht voor kinderen en muziek. Op de laatste zondag van de maand vieren we ook om 10.30 uur een Dienst van Schrift en Tafel.

Avondgebed

Vanaf 2 september luidt even voor half acht de klok voor het wekelijkse woensdagavondgebed in de kapel. We bidden en zingen mee met de psalmen en een korte lezing volgens het dagelijks leesrooster van Taizé.

Activiteiten in de Bergkerk voor komende maand

Voor aanmelding zie blz 32, www.muziekopdeberg.nl of nieuwsbrief.

- 8 september 19.30 uur Film op de Berg: The Blue Caftan
- 15 september 20.00 uur gespreks-groep over duurzame keuzes
- 16 september 20.15 uur Bewegen op basis van de lezing voor komende zondag
- 20 september 12.00 uur Met Bergkerk de buurt schoonmaken
- 23 september 12.15 uur Bergkerklunch
- 24 september 19.30 uur Leerhuis door dr. Els van der Wal
- 6 oktober 20.00 uur Lezing over raakvlak Religie en Cultuur. Dr. Bert Jan Lietaert Peerbolte
- 11 oktober 16.00 uur Cantate-dienst BWV 5 "Wo soll ich fliehen hin"
- 13 oktober 19.30 uur Film op de Berg: De rouille et d'os
- 14 oktober 20.15 uur Bewegen op basis van de lezing voor komende zondag
- 20 oktober 20.00 uur Geloofs-gesprekken: 'Leven bij de Bron', tekst van Lied 361
- 28 oktober 12.15 uur Bergkerklunch
- 1 november 16.00 uur "Requiem (Bob Chilcott, Britten)"
- 3 november 20.00 uur Lezing door prof.dr. R.D.N. van Riessen over Emmanuel Levinas 'Denken aan de ander. Filosofie, religie en mystiek'.

Bergkerk

Dr. A. Kuyperslaan 2, 3818 JC Amersfoort
(06) 13 46 00 22
www.bergkerk.nl

Predikant

Vanaf 10 mei 2026 is ds. Jan van Baardwijk met emeritaat. Het wekelijks spreekuur vervalt. Zie Meldpunt Pastoraat voor pastoraal bezoek bij ziekenhuisopname, overlijden en doop.

Beheerders/verhuur

beheerder@bergkerk.nl
(06) 13 46 00 22

Meldpunt Pastoraat

(06) 19 94 51 39, pastoraat@bergkerk.nl

Scribaat

Dhr. W. T. Peuscher
scribaat@bergkerk.nl

Penningmeester

penningmeester@bergkerk.nl
NL22 INGB 0000 5259 46

Diaconie

NL25 TRIO 0320 8807 29

Het Brandpunt

Elke maand stellen we een Brandpunter aan u voor. Met de vraag wat de oecumene voor hem of haar betekent. Deze maand ontmoet je Danny Boots.

We hoefden niet te kiezen

Voor Danny Boots (56) draait het in zijn geloofsverhaal om de oecumene. Het neemt een centrale plaats in. Dat is gegroeid vanaf het moment dat hij en zijn vrouw in 2001 de oecumenische geloofsgemeenschap ontdekten. Ze kwamen toen op loopafstand van Het Brandpunt wonen. Danny zelf is van katholieken huize; zijn vrouw is protestant. Het was de tijd van volle kerken in een wijk die net gebouwd was. Ze hadden er snel hun plek gevonden.

Danny vertelt: "Het mooie is dat we niet hoefden te kiezen tussen RK of protestant. We vonden allebei belangrijke elementen terug van onze geloofs-traditie. Gevoed door mooie verhalen en herkenbare rituelen, voelden we ons thuis in de gemeenschap."

Een rijkdom om te ervaren

Hij vervolgt: "Zo ben ik als lid van deze gemeenschap het Avondmaal steeds meer gaan waarderen, zeker nu er in Het Brandpunt geen Eucharistievieringen meer worden gehouden. Theologisch bestaan er natuurlijk wel verschillen maar juist in de persoonlijke geloofsbeleving slaat de oecumene een brug. Het raakt de kern van je geloofsbeleving. Het is een rijkdom om dat te mogen ervaren".

Dat de oecumene verschillen overbrugt, wordt voor Danny heel concreet in de liturgie. Vanuit de protestante traditie is het woord belangrijker en wordt de Bijbel met meer inhoud en diepgang geduid. Aan de andere kant raakt een Paaswake, waarbij het licht van Christus in een donkere kerk wordt binnen-gedragen, zijn gelovige ziel. Dat moment zou hij ook niet willen missen. Het zijn kernpunten van zijn geloof die in een oecumenische geloofsgemeenschap samensmelten tot een waardevol geheel.

Vaste voorgangers (PKN en RK) zijn nodig

Danny is lid van de Beroepingen-commissie en hoopt een bijdrage te kunnen leveren aan het vervullen van de huidige vacature voor een PKN-predikant. Hij legt uit: "Ik vind het mooi dat Het Brandpunt erin is geslaagd een eigen, herkenbare liturgie op te bouwen. Stap voor stap heeft ieder daar, op zijn of haar eigen manier, aan bijgedragen. Voor mij is het daardoor minder "kaal" dan in een gewone protestantse dienst. Dat komt ook door de variatie van liederen, teksten en rituelen. Om dat vast te houden, is het uitermate belangrijk dat je als gemeenschap vaste voorgangers hebt. Naast de huidige RK-pastor hebben we dus een PKN-predikant hard nodig."

Voor Danny is een belangrijk aandachtspunt bij het vervullen van de vacature het betrekken van jongeren bij de

Het Brandpunt

Laan naar Emiclaer 101

3823 EG Amersfoort

www.hetbrandpunt.net

Predikant

Vacant

Ambulant predikant

Berthe van Soest

Berthe.van.soest@hetbrandpunt.net

RK pastor

Josephine van Pampus

Josephine.van.pampus@hetbrandpunt.net

Secretaris Oecumenische Wijkraad

Frank Lether

secretaris.owr@hetbrandpunt.net

Voor aandacht en contact

Willemien Kamphuis, (033) 456 55 15 of
(06) 41 74 09 91

Koster en kerkverhuur

Kees van Dijke

koster@hetbrandpunt.net

Rekeningnummer

NL34RABO0123051800 t.n.v. PG Hoogland/
Amersfoort-N Het Brandpunt

gemeenschap. Voor hem is een gemeenschap niet helemaal compleet als deze groep ontbreekt. Maar hij beseft ook dat je ze niet zomaar terug hebt. Het is zeker een zorg voor de toekomst.

In verbinding met de maatschappij

Wat bij dit alles kan helpen is de aandacht die bij Het Brandpunt wordt geschonken aan wat in de maatschappij leeft. Danny: "Het Brandpunt staat niet op een eilandje. Er is oog en aandacht voor de wereld en de schepping. In de komende Scheppingsmaand is er heel gevarieerd aanbod van acties en activiteiten. Ik vind het heel mooi dat Het Brandpunt verbinding legt met wat er in de maatschappij leeft. Het thema is super actueel: Stromen van Levend Water. Dat is ook voor jongeren interessant."

Paul van Eck

De Bron

Startzondag met afscheid en bevestiging ouderlingen

Het nieuwe seizoen begint in De Bron op zondag 20 september met een (deels) buitenkerkdienst bij Henk en Jantien van Ieperen in Zwartebroek. Vervoer kan geregeld worden. Daar nemen Aartje van 't Land en Connie van der Zwan afscheid als jeugdouderling. Theo Bosma en Tamar Slofstra nemen het van hen over en worden als ouderling bevestigd. Annelies van Beek wordt bevestigd als pastoraal ouderling en Willem Bannink als ouderling met bijzondere opdracht. Na de dienst is er een startprogramma en lunch.

Een lange zomer

In de zomermaanden - wanneer traditioneel veel activiteiten stilliggen - waren er in De Bron drie thema-bijeenkomsten om het gesprek met gemeenteleden gaande te houden. Elly Boon, Hennie Wulfers en Lenie Schoonderbeek zijn de trekkers ervan. Deze 'traditie' van zomerbijeenkomsten stamt al uit 2005 toen Elly er samen met Lenie van der Zwaag mee begon in de Opstandingskerk. De afgelopen zomer waren er tussen de tien en vijftien deelnemers. De eerste bijeenkomst deze zomer ging over verzet tegen de gevestigde macht: *'Buig niet. Hou vol!' Heb de moed om de waarheid te zeggen, met gevaar voor eigen positie of leven.* Aan de hand van het

boek Daniël en het boek 'Buig niet' van theoloog Ad van Nieuwpoort voerden de aanwezigen het gesprek hoe wij om kunnen gaan met machten die het slechte doen. Het ging niet alleen over politiek, maar ook over macht in relaties en vriendschappen. Bij de tweede bijeenkomst 'Zien of gezien worden!' werd het verhaal van Zacheüs aangehaald. Voelen we ons gezien? Zien wij de ander? Een mens is vaak meer dan zijn huidskleur, tatoeages of andere kenmerkende dingen. Hoe kijken we en wat willen we zien? De laatste bijeenkomst ging over symbolen en rituelen. De deelnemers gaven voorbeelden van hun eigen alledaagse rituelen zoals een kaarsje aansteken of een stukje tekst lezen en erover mediteren. Een ritueel is een vaste herhaling van gebruiken en handelingen in een vaste volgorde. Er komt gevoel bij. Het is dus meer dan een goede gewoonte. Toch kunnen rituelen ook veranderen. Het ritueel van een verhaal voorlezen voor het slapen gaan doe je alleen als de kinderen nog klein zijn. Bij gezamenlijke beleefde rituelen, zoals in een kerkdienst, zit de kracht van het ritueel er juist in dat het verbinding geeft. Kerkdiensten - zeker op speciale dagen - zitten er vol mee. Denk aan de Adventsweken waar er iedere week een nieuwe kaars bij komt. Zowel in het Oude als het Nieuwe Testament staan veel rituelen beschreven die

De Bron

Vogelplein 1
(033) 472 81 67, b.g.g. M. de Koning
www.debronomersfoort.nl

Predikant

ds. R.G. van der Zwan
(033) 475 51 58 / (06) 30 42 46 13
predikant@debronomersfoort.nl

Scriba/contactadres

scriba@debronomersfoort.nl

Koster en beheer/verhuur

Mw. M. de Koning
(033) 475 99 41 / (06) 36 20 86 62
koster@debronomersfoort.nl

Wijkkas

NL05INGB0005 0407 29 t.n.v. De Bron

mensen helpen om de relatie met God te vieren en te beleven. Symbolen zijn de voorwerpen die betekenis geven. Wat voor de één een heel krachtig of positief symbool is, kan voor een ander een heel andere betekenis krijgen. Een voorbeeld is het dragen van een toga of een uniform. De een ervaart afstand en koppelt dat aan een negatief gevoel, terwijl de ander er een positief gevoel van krijgt: het geeft bescherming. De drie bijeenkomsten leverden boeiende gesprekken op. De lange zomer werd er een beetje minder eenzaam van.

De Brug

Oorlog en vrede

Er gaat de laatste jaren geen week voorbij zonder dat er nieuws komt over grote en kleine conflicten over de hele wereld. Dat was veertien jaar geleden wel anders, toen ik mocht starten met mijn officiersopleiding bij de marine. Ondanks dat de situatie op het wereldtoneel is veranderd, merk ik dat ik mijn geloof en werk bij de marine nog steeds kan combineren.

Toen ik bij Defensie begon, lag de nadruk vooral op vredesmissies. Stabiliteit, bescherming en het bewaren van vrede waren belangrijk. Inmiddels is de wereld veranderd en daarmee ook de manier waarop militairen worden ingezet. De kans dat we in situaties terecht komen waarin we geweld moeten gebruiken, lijkt groter te worden. Soms worstel ik hiermee, vooral wanneer ik nadenk over Bijbelse thema's zoals het "toekeren van de andere wang". Tegelijkertijd geloof ik dat christenen binnen Defensie juist van waarde kunnen zijn. Niet alleen door ons werk zorgvuldig en rechtvaardig uit te voeren, maar ook door binnen deze wereld een ander geluid te laten horen: een stem van liefde, hoop en verantwoordelijkheid.

Ook vind ik het belangrijk dat mijn werk zinvol is en betekenis heeft. Wanneer ik nu zie wat er in Oekraïne gebeurt, met alle oorlogsmisdaden en het immense menselijke leed, vind ik het waardevol om een bijdrage te leveren, hoe klein ook, aan de verdediging van een vrij en democratisch Europa.

Daarbij is het wel van belang om deze oorlog niet ten koste van alles te voeren en je te houden aan bepaalde regels en morele kaders. Des te mooier vond ik het om in de podcast *De Ongelooflijke Geschiedenis* terug te horen dat Augustinus hier eeuwen geleden al over heeft nagedacht en dat de regels die we tegenwoordig gebruiken bij het voeren van oorlog (zoals de Rules of Engagement) mede door deze gedachte zijn geïnspireerd. Dit betekent dat wij, wanneer wij op missie

gaan en een doelwit tegenkomen, niet alleen kijken naar het militaire belang, maar ook naar de gevolgen van ons handelen. We houden rekening met de schaduwzijde van geweld en proberen burgerslachtoffers zoveel mogelijk te voorkomen. Kortom: we voeren geen oorlog tegen elke prijs.

Maar waar ik uiteindelijk op hoop is dat Gods vrede in de wereld komt. Daarbij vind ik het geruststellend om te lezen dat Jezus zegt in Johannes 14:27: "Vrede laat Ik jullie na; Mijn vrede geef Ik jullie. Ik geef jullie die vrede zoals de wereld die niet geven kan. Maak je niet ongerust en verlies de moed niet." Deze woorden geven mij rust en vertrouwen, juist in tijden waarin veel onzeker voelt. Ik hoef daarom niet vanuit angst te leven. Angst kan leiden tot verharding en verdeeldheid, terwijl geloof juist ruimte geeft voor vertrouwen, overgave en hoop. Voor mij betekent dit dat ik wil blijven zoeken naar manieren om vrede te brengen, vanuit de vrede die ik in Christus mag ontvangen. Dat zit niet alleen in grote daden, maar juist ook in kleine dingen: in de manier waarop ik met collega's omga, de gesprekken die ik voer en de keuzes die ik dagelijks maak.

Ik geloof dat God werkzaam is in deze wereld. Ook wanneer de werkelijkheid gebroken is, blijft Zijn aanwezigheid en macht zichtbaar, zelfs midden in onzekerheid en conflict.

Judith Timmerman-Boone

De Brug

Schuilburgerweg 2
(033) 472 51 09
www.debrugamersfoort.nl

Predikant

Ds. Jaap van der Windt
jaapvanderwindt@debrugamersfoort.nl
(033) 285 35 53

Scriba

scriba@debrugamersfoort.nl

Pastoraat

pastoraat@debrugamersfoort.nl

Wilt u een gesprek met de predikant? Elke woensdagmorgen 9.00-12.00 uur: inloop in De Brug. Of bel (033) 285 35 53 om een afspraak te maken.

Verhuur en beheerder

verhuur@debrugamersfoort.nl

Wijkkas

NL09 INGB 0000 6423 86 t.n.v.
wijkgemeente De Brug

Diaconie

NL40 INGB 0005 0360 25 t.n.v.
Diaconie De Brug

Ledenadministratie

ledenadministratie@debrugamersfoort.nl

Kerkebalans

kerkebalans@debrugamersfoort.nl

Autodienst

autodienst@debrugamersfoort.nl

Emmaüskerk

De Grote Overstapdienst

5 juli 2026 zal de Emmaüs-geschiedenis ingaan als de dag van de Grote Overstapdienst. Er leek aanvankelijk niets aan de hand, die ochtend. De eerste mensen liepen om half tien nietsvermoedend de kerkzaal binnen en zochten naar hun vertrouwde plek. Langzamerhand werd het wel steeds drukker - maar dat wekte geen argwaan: dat kwam immers omdat het een overstapdienst was: Anna en Hilde gingen naar de grote school en dat moest gevierd worden. Maar toen het kwart voor tien werd, keek kosten Edwin toch wat paniekerig naar buiten: "Daar komen nog meer mensen aan!", zei hij zorgelijk. "Ik moet nóg meer koffie zetten!" Door zijn stress veranderde het keukentje binnen tien minuten in een chaos.

Dat bleek achteraf een voorteken te zijn. Eerst leek het echter nog alsof de rust zou terugkeren. Iedereen zat. De organist speelde. En voorganger Natascha kondigde een openings-psalm aan. Een psalm, zei ze, omdat we dat nou eenmaal zo gewend zijn.

Je zag mensen elkaar even geruuststellend toeknikken, zo van: "Het voelt

misschien anders vanochtend, maar het wordt een gewone vertrouwde dienst. Gelukkig maar. Hè hè, blij dat ik zit." Maar wie goed op de twinkelende ogen van Natascha had gelet, had kunnen weten dat het helemaal geen gewone dienst zou worden. Dat begon al met het Bijbelverhaal, voorgelezen door Anna en Hilde. Het verhaal van Noach, op zich prima. Maar toen bleken er opeens twee eenhoorns in op te duiken! Wat zullen we nou beleven?

Mensen schuifelden onrustig op hun stoel. Was het daar nu maar bij gebleven, maar het werd nog veel erger. De kinderen hadden namelijk aangegeven dat ze het palmpaasstok-versieren dit jaar hadden gemist. En toen hadden Natascha en Jarina bedacht dat we dit in deze overstapdienst wel even konden inhalen. Mensen in de zaal keken elkaar verschrikt aan met ogen die zeiden: "Zie je wel, dat krijg je ervan als je geen officiële dominee laat voorgaan." Pasen op 5 juli! Dat is vragen om een bezoek van de visitatiecommissie!"

Maar toen gebeurde er een wonder. Anne en Hilde deelden kale paasstokken uit aan de gemeenteleden en liepen daarna rond met mandjes, crêpepapier,

Emmaüskerk

Noordewierweg 131, Post: Palmstraat 278,
3812 XM Amersfoort, (033) 461 39 37
www.emmauskerk-amersfoort.nl

Predikant

ds. Anna Walsma
annawalsma@fonteinkerk-amersfoort.nl
(06) 23 97 32 84

Scriba

scriba@emmauskerk-amersfoort.nl

Pastoraal loket

Sierk de Bruin
(06) 86 13 82 92
sierkdebruin1954@gmail.com

Diaconaal werker

Gianni da Costa
giannidacosta@pkn-amersfoort.nl
(06) 16 25 19 95

Bankrekening

NL97INGB0008001259 t.n.v. Emmaüskerk
Protestantse Gemeente

rozijnen, mandarijntjes, takjes en natuurlijk haantjes van brood. Als bij toverslag verdwenen het ongemak en de vertwijfeling. Mensen gingen driftig aan de slag, puntje van de tong uit de mond. Je zag mensen in één klap tien jaar jonger worden. Geen kerkorde, kerkkalender of preekrooster kon de geest nog in de fles krijgen. Hier werd gewerkt, hier werd gecreëerd, hier werd kerkgeschiedenis geschreven. De klok tikte rustig verder, niemand maakte aanstalten om te stoppen.

Toen maakte Natascha er abrupt een eind aan. Althans, dat leek zo, want de uitsmijter moest nog komen: of de gemeente maar even in polonaise door de kerkzaal wilde gaan lopen met de paasstok in de hand. Nou, dat hoefde je de gemeente op dat moment geen twee keer te zeggen. Er werd gelachen en gezongen. Het was feest. We waren allemaal uit onze comfortzone gestapt: het was de Grote Overstapdienst.

Koert Jansen

Fonteinkerk

Activiteiten - Wees welkom

- Elke vrijdag
Meditatief moment om 17.00 uur
- Ma 21 sept.
Interactieve avond over het boek *Buig niet* van ds. Ad van Nieuwpoort, vanaf 20.00 uur (meer op deze pagina en verderop in Vierklank)
- Vrij 9 oktober
Wees erbij café over milieu, klimaat en ondernemerschap (meer op deze pagina)

Om alvast te noteren:

- Woe 11 nov.
Lezen teksten van Johannes van het Kruis o.l.v. Léon Teubner
- Vrij 13 en za 14 nov.
Duurzame ruilbeurs
- Vrij 27 nov.
Wees erbij Café: Food Film met nagesprek

Gemeentezondag | 20 september

Op zondag 20 september starten we samen het nieuwe kerkseizoen. Het thema is *Samen verbinden*, passend bij ons jaarthema *Verbinding*. Na een korte viering kan iedereen kiezen uit tien inspirerende workshops en activiteiten. Voor ieder wat wils! Inschrijven kan vanaf 9.30 uur. We sluiten af met een gezamenlijke terugblik, een ritueel én natuurlijk een gezellige gemeente-lunch. Neem je iets lekkers mee om te delen? Iedereen is van harte welkom!

World Cleanup Day | Wij doen mee

Op zaterdag 19 september steken we samen de handen uit de mouwen en ruimen we zwerfafval op rond de kerk. We verzamelen van 10.00 tot 12.00 uur. Doe je mee? Wij zorgen voor opruimmaterialen én voor koffie, thee, limonade en iets lekkers. Van harte welkom allemaal!

Om de lieve vrede wil? Buig niet! | 21 september

Hoe blijf je overeind in een tijd van oorlog, machtspolitiek en druk om mee te bewegen? In het boek *Buig niet* laat ds. Ad van Nieuwpoort zien hoe vier jonge Joden in het Bijbelboek Daniël zonder geweld weerstand bieden

aan een tirannieke machthebber. Wat kunnen wij daarvan leren? Voor welke verleidingen buigen wij zelf? En hoe blijven we moedig en menselijk in onze eigen tijd? Dineke Houtman verzorgt de inleiding om daarna onder leiding van Riemke Leusink met elkaar in gesprek te gaan. Je hoeft het boek niet te hebben gelezen om mee te doen. De avond is op maandag 21 september van 20.00 tot 22.00 uur (inloop vanaf 19.30 uur). Entree: vrijwillige bijdrage. Aanmelden: vormingdoorontmoeting@fonteinkerk-amersfoort.nl.

Wees erbij Café | 9 oktober

Hoe werk je als ondernemer op een duurzame manier? Tijdens het Wees erbij Café vertellen Dirk Vreeswijk (biowinkel De Graanshuur, Amersfoort) en Pieter Struyk (biologische boerderij 't Struykgewas, Scherpenzeel) hoe zij milieu en klimaat een plek geven in hun dagelijkse praktijk. Welke kansen zien zij en tegen welke uitdagingen lopen zij aan? Een inspirerende en interactieve avond, met misschien ook wel een proeverijtje! Zeer welkom op vrijdag 9 oktober om 20.00 uur (inloop vanaf 19.30 uur). Aanmelden is niet nodig.

ToZ duikt een nieuw seizoen in

Een nacht in de kerk, een revolutie, een expeditie, The Passion op groot scherm en uiteindelijk een flinke plons. Het nieuwe seizoen van Tieners op Zondag (ToZ) belooft allesbehalve saai te worden. Wat hebben we het komende half jaar in petto? We starten weer op 6 september met Zij gelooft in mij. Op 20 september (startzondag)

Fonteinkerk

Robert Kochstraat 4, 3817 JM Amersfoort
(033) 461 49 95
www.fonteinkerk-amersfoort.nl

Predikant

ds. Anna Walsma
annawalsma@fonteinkerk-amersfoort.nl
(06) 23 97 32 84

Scriba

scriba@fonteinkerk-amersfoort.nl

Koster

Fahmi Icho
(06) 42 02 84 36
fahmi.icho@hotmail.nl

Wijkdiaconie

NL08RABO0373710259

Wijkkas

NL59INGB0003814259

Verhuur/zaalreservering

Alleen via verhuur@fonteinkerk-amersfoort.nl

staat samenwerken centraal. Daarna volgen thema's als verschillen, geloof en ontmoeting, Expeditie ToZ, een diaconaal project en natuurlijk SinterToZ. Na de jaarwisseling gaan we verder met onder meer Stroomhoofd, het Hongerdoek en Revolutie in de kerk. We zijn er voor jongeren die nieuwsgierig zijn. Naar geloof, naar elkaar en de wereld.

Meedoen?

Mail naar toz@roelandtameling.nl.

De Hoeksteen

Vorming en Toerusting

Er is weer hard gewerkt aan een programma van activiteiten voor alle leeftijden in het seizoen 2026-2027. Veel gaat gewoon door zoals in afgelopen jaren, zoals de activiteiten voor de kinderen, de jeugd en de ouderen, koffieochtenden, maandelijks maaltijden, het wekelijkse inspiratiemoment, wandelingen, het pelgrims-tochtje en meer. Ook denken we aan een gemeenteweekend voor jong en oud in het nieuwe jaar.

Iets nieuws is een gezellige ontmoeting iedere eerste zondag van de maand, na de kerkdienst. De eerste twee ontmoetingen zijn al ingevuld: Start-zondag op 6 september en op 4 oktober de presentatie van ons nieuwe "Koersplan" - dat wil zeggen, ons allervisie voor De Hoeksteen voor de komende vier jaar.

Verscheidene themakringen over geloof zijn in de maak: Hij/zij gelooft – zij/hij niet (meer); een 'Marriage Course'; Geloven in het alledaagse: hoe omarmen we het heilige in het gewone en het gewone in het heilige? Verder voor jongvolwassenen 'Leven door de Geest',

Vanaf een muur in Kathmandu wijst Gandhi ons op één van de voorwaarden voor wereldvrede

een cursus met geestelijke oefeningen; en voor iedereen die kan, een bijbelstudiekring overdag. Sommigen van ons komen bij elkaar om gezelschapsspelletjes te spelen en we hopen die goede gewoonte uit te breiden naar meer gemeentelieden. Dus let goed op aankondigingen in de nieuwsbrief, in de kerk-app en op de website.

Vrede

Dat het vreedzaam samenleven met elkaar in deze wereld, bevordert zou kunnen worden door het doden van een medemens, lijkt me onwaarschijnlijk. Jezus' uitspraak: 'Wie het zwaard opnemen, zullen door het zwaard vergaan', lijkt me waarschijnlijker. Ik kan mezelf geen pacifist noemen.

Ooit heb ik namelijk mijn militaire dienstplicht vervuld (1978-79), weliswaar nogal geweldloos als militair arts in het revalidatiecentrum in Doorn, maar toch. Een deel van mijn ABP-pensioen komt uit investeringen in de 'defensie-industrie', weliswaar maar 0,4 % van hun totale investeringsportefeuille, maar toch. Directe familie van mij is beroepsmilitair, weliswaar bij de geneeskundige troepen, maar toch. Wel ben ik klant bij een bank (ASN), die niet belegt in de wapenindustrie en hoewel pacifistisch stemmen niet kan

Gezamenlijke dienst met De Bron (26 juli jl.)

De Hoeksteen

Klaartje Donzepad 59
3813 PZ Amersfoort
www.hoeksteenamersfoort.nl

Predikant

ds. Lydia Kansen-Brasz
lydiakansen@hoeksteenamersfoort.nl
(033) 737 0010

Voorzitter

Rita Buijs
voorzitter@hoeksteenamersfoort.nl

Scriba

Ineke van Oosten
scriba@hoeksteenamersfoort.nl

Bankrekening

NL18ABNA0553217135

in Nederland, is de partij die ik stem in ieder geval terughoudend t.a.v. militair geweld.

Ik ben dus geen echte pacifist, maar wel vind ik het belangrijk, dat er in kerk en maatschappij voortdurend aandacht blijft voor het zoeken naar manieren om vrede en recht juist ook met vreedzame en rechtvaardige middelen te bevorderen. De eenzijdige nadruk van veel politieke leiders op bewapening en 'voorbereiden op oorlog' als schijnbaar enige middel om vrede te bewerken, behoeft wat mij betreft een tegengeluid.

Vorig jaar werd ik daarom donateur van 'Kerk en Vrede', een vereniging van mensen, die geloven dat we ons kunnen en moeten wagen op de weg van de actieve geweldloosheid in dienst van de gerechtigheid. Kerk en Vrede analyseert conflicten en hun oorzaken en organiseert op basis daarvan projecten, campagnes en publicaties. Meer informatie vind je op kerkenvrede.nl.

Vrede, oorlog en leven als christen, geen onderwerpen voor absolute meningen, wel voor waakzaamheid en een open gesprek.

Tjerk Nap

De Inham

Op zaterdag 13 juni 2026 organiseerden A Rocha en de Groene Kerken in Hoogland een Groene Fietstocht door Hoogland, Schothorst en Coelhorst.

Na een heel hete en droge zomer, is er in de week dat ik dit schrijf gelukkig weer wat regen gevallen. Goed voor de boeren en de natuurbranden, voor de schippers en de vervoerders. En voor de tuin.

Ik hoorde positieve reacties op de zomervieringen. Er was veel interactie, beweging (labyrint) en inbreng van velen. Ik denk dat we de zomervieringen met de Veenkerk, Het Brandpunt en De Inham op een creatieve én herkenbare manier vorm hebben gegeven.

Een nieuw seizoen

De komende periode zal onder andere in het teken staan van het visie- en beroepingsproces. Op de bezinningsdag van de wijkkerkenraad op 12 juni deden we een eerste verkenning. We noemden dat we dankbaar zijn voor de vieringen, de onderlinge gemeenschap en dat we houden van concrete zaken. Wat aandacht verdient, is meer inzet van muzikaal talent, meer dorpskerk zijn en leren wat we in onzekere tijden kunnen betekenen voor de buurt. We missen vooral jeugd en jonge gezinnen.

Nu gaan we dit gesprek verbreden. Met behulp van een enquête, persoonlijke interviews en gespreksrondes. De laatste zullen plaatshebben op zondag 15 november na de viering, vrijdagochtend 20 november en woensdagavond 2 december.

Het thema weerbaarheid kwam op de kerkenraad van september aan de orde. Stroomuitval, een pandemie, watertekort, een langdurige ICT-storing - er zijn tal van calamiteiten denkbaar. Kerken hebben een natuurlijke rol om mensen in nood te ondersteunen, vanuit onze roeping en betrokkenheid bij de samenleving. Denk aan geestelijke en praktische steun, ontmoeting of het branden van een kaarsje.

Op de website www.inham.net vindt u, als dit nummer van Vierklank in de bus valt, een uitgebreid overzicht van alle activiteiten die in en rondom De Inham plaatsvinden. Eén licht ik er vast uit:

Grip op je leven?!

In 'De Stad Amersfoort' staat vaak een artikel van een notaris die ons oproept ernst te maken met ons levenseinde. Om te voorkomen dat anderen of de belastingdienst er met je geld vandoor gaan, of bepalen wat er met jou gaat gebeuren. Veel mensen maken een levenstestament op. En wat te denken van de kerken met hun eeuwenoude verkondiging dat onze tijden in Gods hand zijn? Hierover gaat het zondagmiddagsgesprek op 27 september om 16.00 uur. Servaas Nieuwhoff en Ina Snippe laten zich interviewen: Wat zijn hun dilemma's? En hoe verhouden die zich tot hun geloof? Dineke Havinga interviewt en Martin Snaterse nodigt de aanwezigen uit tot gesprek. Geen welles nietes maar het verstaan van elkaar. Welkom!

De Inham

Hamseweg 40
3828 AE Hoogland
(033) 480 51 25
www.inham.net

Predikant

ds. Martin Snaterse
martin.snaterse@inham.net

Secretaris

Arthur de Bruin
secretaris@inham.net

Meldpunt pastoraat

(06) 17 72 27 51
pastoraat@inham.net

Koster en verhuur

Henk Tornij
(06) 41 64 78 10
koster@inham.net

Bankrekening

NL84 RABO 0123005892 Protestantse
Gemeente Hoogland/Amersfoort-Noord

Kopij wijkpagina

vierklank@inham.net

Hier is een stoel voor wie moe is
Hier is hoop voor wie verdwaald is
Hier is liefde voor wie teleurgesteld is
Hier is geloof voor wie twijfelt
Hier wordt op je gerekend.
Ga zitten!
Adem de stilte.
Want hier hoor je een echo van
Gods stem.
Gun je zelf een pas op de plaats,
Kom op adem,
open je hart.
En als je niet geloven kan omdat je
pijn hebt,
Ga dan toch naar je eigen huis met
de zegen:
'vrede en alle goeds'.

Ds. Martin Snaterse

Nieuwe Kerk

Nieuwe Kerk

Leusderweg 110 Amersfoort
www.nieuwekerkamersfoort.nl

Predikant

ds. Gerard Kansen
(033) 737 00 10
gerardkansen@nieuwekerkamersfoort.nl

Scriba (contactpersoon kerkenraad)

scriba@nieuwekerkamersfoort.nl

Pastoraat

pastoraat@nieuwekerkamersfoort.nl
of bij één van de ouderlingen

Verhuur

Marcel Broekema (06) 340 349 87
beheer@nieuwekerkamersfoort.nl

Kopij voor Vierklank

vierklank@nieuwekerkamersfoort.nl

De zomer weer voorbij..

De afgelopen drie maanden stonden in het teken van de zomer en voor velen ook van de zomervakantie. In de Nieuwe Kerk App bestaat de mogelijkheid om een zomergroet te sturen. Een foto met een korte groet, vanuit een vakantie-

bestemming dichtbij of verder weg. Een leuke manier voor de gemeente om ook in deze vakantietijd met elkaar in verbinding te blijven. Bijgaand een collage van foto's van afgelopen zomer. Nog even nagenieten met elkaar!

Even voorstellen...

Elke maand stellen we iemand uit de Nieuwe Kerk voor die achter de schermen een taak uitvoert. Deze keer is de beurt aan **Suzan Letteboer**. Suzan is 44 jaar en werd, op verzoek van haar zoon Max, ongeveer vijftien jaar geleden vaste gast in de Nieuwe Kerk. In het dagelijks leven is ze project- & changemanager en zwemdocent. Ze verzorgt de wekelijkse Kerkbrief, is lid van het gebedsteam en zal na de zomer een luisterend oor en ondersteuner zijn van de 16+-jeugd. Graag stellen we Suzan drie vragen:

1) Wat maakt jou vooral gelukkig?

Een dierbare tekst komt uit Romeinen 15: "Mag de God van de hoop jullie vervullen met alle blijdschap en vrede in het geloof." Dit is voor mij echt de bron van geluk en een houvast als ik

het zwaar heb. Als extraverte persoon ben ik dankbaar dat God ons elkaar gegeven heeft. Om elkaar tot zegen te zijn, te ondersteunen, samen te lachen en plezier te hebben.

2) Wat hoop je voor de Nieuwe Kerk met het oog op de toekomst?

Ik zie in de wereld hoe de profetieën voor het 'einde der tijden' langzaam in vervulling lijken te gaan. Ik hoop voor ons allemaal dat we hoop mogen krijgen van wat er gebeurt en zien hoe mooi het gaat worden als we straks bij Hem zijn! We mogen hoop geven aan niet-gelovigen die in de wereld nog door zware tijden heen moeten, God maakt de hemel en de aarde nieuw! Die wetenschap zet de gruwelen van deze wereld in een ander licht.

3) Wat is voor jou het allerbelangrijkste in jouw geloofsleven?

Zonder door God gedragen te worden in alle moeilijkheden die ik heb (gehad) zou ik nergens zijn. Met al mijn tekorten en karaktereigenschappen mag ik elke dag bij Hem komen en mijn best doen om het beter te doen. Hij heeft een mooie toekomst voor mij in de planning en dat houdt me op de been.

Suzan geeft de pen graag door aan **Mirjam den Boer**. De redactie zal contact met haar opnemen!

Nijenstede

Psalm 71 is een psalm van een verwonderde gelovige die terugkijkt op zijn leven: God is altijd aanwezig gebleven. Annette Marting nam ons op een zondagochtend mee door deze psalm, langs verwondering, vastgehouden worden, vertellen en vooruitzien. Ouder worden betekent vaak loslaten: gezondheid neemt af, de kring van vrienden wordt kleiner en afhankelijkheid groeit. De psalm wijst ons erop dat God zijn kinderen trouw vasthoudt. Onze waarde hangt niet van wat wij nog kunnen. Jezus Christus kent het menselijke leven van binnenuit en laat ons niet los.

Psalm 71 laat zien dat ouderen een bijzondere taak hebben: vertellen. De dichter verlangt ernaar Gods daden door te geven aan de volgende

generatie. Ouderen dragen levenservaring en geloofservaring met zich mee. Hun verhalen zijn een kostbaar geschenk voor jongeren.

Tenslotte laat de psalm vooruitzien. De dichter ziet de dood naderen, maar eindigt niet in angst. De mooiste dingen liggen niet achter ons, maar voor ons. De God die ons door het leven heeft gedragen, zal ons dragen tot we thuis komen bij Hem.

Misschien is het leven niet eenvoudig - misschien is de vrede niet hier. Guido Gezelle zocht en wist de vrede bij God, en schreef daarom: 'Het leven is... geen vrede alhier, geen wapenstilstand vragen: het leven is de Kruisbanier tot in Gods handen dragen!'

Nijenstede

Andreaskapel, Heiligenbergerweg 84
(ingang Randenbroekerweg)

Geestelijk verzorger

Geke van Schuppen

Voorzitter kerkenraadscommissie

Bart van den Brink
bartvandenbrink@pkn-amersfoort.nl

Vrijwilligerscoördinator

Robrecht Pap
trpap@hotmail.com

Penningmeester

Bert Blankenstijn
bert.blankenstijn@kpnmail.nl
NL96 RABO 0373 7488 33 t.n.v. CvK PG
Amersfoort inz. Andreaskapel Nijenstede

Protestantse wijkgemeente van bijzondere aard

Johanneskerk

Nieuw seizoen, nieuwe activiteiten

In de Johanneskerk geven we ieder seizoen een jaargids uit. Dat is een klein 'boekje' op A5-formaat met daarin alle informatie over de kerk, de kerkenraad, de financiële bijdrage, de diensten en de contactgegevens van degenen die een activiteit of groep coördineren. Ook worden alle gespreksgroepen vermeld (zoals de literatuurgroep, de filosofiegroep, de groep 65+-vrouwen, veertigers en vijftigers), de diaconie en de werkgroep liturgie. Nieuw dit jaar is het aanbod voor onderling contact en voor meer kennis.

We hebben een leerhuis georganiseerd van drie middagen respectievelijk drie avonden (met hetzelfde programma) waarin allerlei aspecten van de liturgie aan de orde komen. Het gaat dan om vragen als wat is liturgie eigenlijk, waartoe dient het, uitleg over de liturgie van de Johanneskerk, en wat zijn de verschillen in liturgie tussen Doopsgezinden,

Remonstranten en PKN'ers. Het leerhuis wordt gegeven door de predikant en mensen van de Werkgroep Liturgie.

Rond Pasen komt er een leerhuis over vasten. Wat is de betekenis van de vastentijd en wat doen we er als Johanneskerk(ganger) aan? Dit zijn zes bijeenkomsten op woensdagavond. En tot slot beginnen we weer aan huissamenkomsten. Dit zijn bijeenkomsten bij een gemeentelijk thuis waarin met de predikant gepraat wordt over een bijbeltekst, een gedicht of een artikel. Bijeenkomsten zijn zowel in de morgen als in de avond, en in verschillende wijken. In het verleden waren er ook huissamenkomsten maar die zijn een stille dood gestorven. Op verzoek pakken we dit nu weer op en we zijn benieuwd naar de belangstelling ervoor.

*Laura van Rossum du Chattel,
secretaris Johanneskerk*

Johanneskerk

Westsingel 30, 3811 BB Amersfoort
www.johanneskerk.nl

Predikant

ds. Hannah Westerink
(06) 30 50 65 54
predikant@johanneskerk.nl

Secretaris

Laura van Rossum du Chattel
secretaris@johanneskerk.nl

Penningmeester

NL 83 TRIO 0320 8123 67 t.n.v.
Stichting Johanneskerk.

Beheer

Jan R. Nienhuis
jan.r.nienhuis@gmail.com
(06) 28 36 77 49

St. Joriskerk

Vrede

We leven in een tijd waarin vrede niet vanzelf spreekt. Naast gebed voor deze wereld ontkomen we er ook niet aan om na te denken over de vraag hoe we als christenen de vrede dienen. Op 13 september vieren we het Heilig Avondmaal en die zondag staan we stil bij hoe Abraham tegen wil en dank bij een oorlog betrokken raakt in Genesis 14. Brood en wijn van Melchizedek komen op het juiste moment om hierin toch een goede koers te varen... Het gebed om vrede zal ongetwijfeld in veel kerken en ook in de Joriskerk klinken op 4 oktober: Israëlzondag.

Start belijdeniscatechisatie

Op donderdag 24 september start de belijdeniscatechisatie van onze wijk-gemeente. Ben je rond de achttien jaar of ouder en heb je nog geen belijdenis gedaan? Wees welkom om mee te doen! Belijdenis doen is niet alleen de manier waarop je je verantwoordelijkheid neemt als lid van onze gemeente. Het is ook het geloofsantwoord dat God van ons vraagt. In de Bijbel zie je ook vaak dat geloven een openlijke keuze is. Twijfel je nog over het doen van belijdenis? Het kan soms ook goed zijn om toch aan te haken en het als het ware te laten gebeuren. Kijk wat het met je doet als je samen met een gemotiveerde groep verdiept in het christelijk geloof. Heb je nog vragen of wil je je aanmelden, neem dan even contact op met mij.

Ds. Martin van Dam

Nieuwe organist

Wibren Jonkers (27) is per 1 november benoemd als nieuwe hoofdorganist van de Joriskerk. Hij volgt Rien Donkersloot op, die vertrok naar de Groote Kerk in Maassluis. De organist uit Nunspeet is geen onbekende in Amersfoort. Hij is nu, naast vele andere muzikale activiteiten en een studie theologie, de vaste organist van de Fonteinkerk. Tussen alle concerten door, want "in de zomer moet het gebeuren", mag ik Wibren een paar vragen stellen.

Waarom heb je gesolliciteerd naar de functie in de Joriskerk?

"In de Joriskerk komen voor mij een paar dingen prachtig samen. Het is natuurlijk een geweldige kerk met fantastische orgels. Dit biedt veel mogelijkheden voor bijvoorbeeld concerten. Ik kan er echt mijn ei kwijt. Daarnaast voel ik me kerkelijk ook thuis in de gemeente."

Ben je blij met je benoeming?

"Het is een droom om als net afgestudeerde organist in zo'n kerk en op zo'n orgel te spelen. Echt prachtig om op zondag een volle kerk te begeleiden."

Wat zijn je plannen voor de komende tijd?

"In de Joris zit veel jeugd. Ik vind het een uitdaging om ze liefde voor het orgel bij te brengen. Ik kijk ernaar uit om ze het orgel eens te laten zien en alles uit te leggen. Daarnaast sta ik ook open voor onverwachte combinaties zoals andere kunstvormen of een samenwerking met andere instrumenten."

Wim Pekaar

St. Joriskerk

Hof 1

beheerder@sintjoriskerk-amersfoort.nl

<https://sintjoriskerk-amersfoort.nl>

Wijkgebouw

Filaethes

Havik 29

beheerder@filaethes.nl

Predikant

Ds. Martin van Dam

(06) 41 72 73 74

martinvandam@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Scriba

Arie de Gelder

scriba@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Kopij Vierklank

wimpekaar@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Wijkkas

NL47 INGB 0003 6862 41 t.n.v. hervormde wijkgemeente St.-Joriskerk

bartdoek@sintjoriskerk-amersfoort.nl

Veenkerk

Nu de zomer achter de rug is, wordt in Veenkerk het nieuwe seizoen weer opgestart. Data voor kringen en bijeenkomsten worden gepland, er wordt gekeken naar wat grotere events, wat kunnen we en wat willen we. De wijkraad beraadt zich op de koers, waarbij er opnieuw een nadruk ligt op de financiële duurzaamheid van de Veenkerk als wijkgemeente. De eerste vieringen na de zomerstop zijn geweest en het thema voor het najaar is geïntroduceerd: het Onze Vader.

Deze uitgave van Vierklank staat in het teken van **Dona nobis pacem**. Geef ons vrede Heer... Geen overbodige vraag in deze tijd van oorlog en tekort en dreiging en geweld. Hoe verhoudt het bidden om vrede en het werken aan vrede met elkaar? Dat is een belangrijke vraag waarop we in de kerk zoeken naar een antwoord, dan wel richtlijn. Een van de eerste manieren waarin vrede kan groeien is het gesprek, de ontmoeting.

Veenkerk koffietafel i.s.m. Theater de Kamers

In de zomertijd juli/augustus stonden dat gesprek en die ontmoeting centraal. Elke dinsdagmorgen vanaf 10.30 was er de mogelijkheid om met elkaar in gesprek te gaan over grote en kleine vraagstukken die het nieuws domineren. Dit initiatief is begonnen in de verkiezings-

tijd om een tegengeluid te bieden aan het geschreeuw en gescheld en het hakken-in-het-zandsentiment wat er (nog steeds wel) heerste. Een kleine groep, zes tot acht personen, hebben deze ochtenden samen doorgebracht en ontdekten op die manier ook waar verschillende overtuigingen vandaan kwamen. Hoe is iemand 'gebakken'. Wat zijn zijn of haar levensuitdagingen? Waar word je mee geconfronteerd en vooral: waar ben je bang voor. Dit lijkt een druppel op een gloeiende plaat, tegelijk is zo'n klein maar kostbaar initiatief wel waar vrede kan beginnen. Deze ochtenden zijn nu weer gestopt, maar de initiatiefneemster verwacht dat zodra er aanleiding is om het gesprek aan te gaan en open te gooien, die koffie ook zo weer klaar staat.

Najaarsthema Veenkerk

Zoals elk jaar starten we de Veenkerk met een speciaal thema dat in de vieringen wordt uitgewerkt en in verschillende bijeenkomsten aan bod komt. Vorig jaar waren dat de moderne Profeten. We hebben ons laten inspireren door mensen als o.a. Desmond Tutu, Jane Goodall, Dolly Parton en Edith Eger. Over die laatste kunt u een mooi artikel lezen op blz. 37. Dit jaar gaan we ons richten op het aloude gebed Onze Vader. Wat bidden we, wanneer we dit bidden? Wat heeft Jezus ons hier eigenlijk geleerd over God en over

Veenkerk

De Kamers, Wezeperberg 1, Amersfoort
www.veenkerk.nl

Predikant

Rolinka Klein Kranenburg
(06) 55 87 47 38
predikant@veenkerk.nl

Voorzitter wijkraad

Daniëlle (voorzitter@veenkerk.nl)

Secretaris

Jonine (scriba@veenkerk.nl)

Bankrekening

NL29 RABO 0123 0550 91 t.n.v. Veenkerk

ons verhouden met God en elkaar? En waarom precies deze woorden? Is dit waar het Jezus om gegaan is? Is dit de kern? De verschillende beden nodigen uit tot boeiende en spannende thema's als godsbeeld (God de vader), toekomst-verwachting (koninkrijk kome), sociale gerechtigheid (geef ons heden ons dagelijks brood) en vergeving. In de vieringen waarin Rolinka voorgaat, komt elke keer een van die beden terug. Wanneer we nu elke zondag dat gebed bidden met elkaar, en ook op andere kerkelijke bijeenkomsten, denken we er wellicht niet zo over na. We zeggen het gewoon mee. Hopelijk is dat na deze reeks anders en meer bewust. Vindt u het boeiend om deze reeks mee te maken, kijk dan naar kerkdienstgemist.nl of weet je van harte welkom in de Veenkerk in Theater de Kamers op zondag. De eerste zondag waarop we het Onze Vader instappen is op startzondag 13 september. We beginnen met die eerste woorden: Onze Vader, die in de hemel zijt...

Door: Roëlle de Bruin, communicatieadviseur PGA

Kennismaking met AK-voorzitter ds. Arjan Plaisier

Ds. Arjan Plaisier heeft de voorzittersrol van de algemene kerkenraad (AK) van de Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA) aangenomen. Hij zet deze stap na een direct verzoek aan zijn adres. Dat vraagt om een verdere verkenning van deze emeritus-predikant, met voorliefde voor theologie, filosofie en literatuur.

Route

Plaisier woont sinds 2003 met veel plezier in Randenbroek. Ooit is hij begonnen als zendingspredikant en docent aan een theologische hogeschool in Indonesië. Eenmaal terug in Nederland werd hij beroepen in Leersum en tweemaal in De Brug. Daartussen was hij scriba van de landelijke protestantse kerk en vervolgens predikant in een pioniersplek in Apeldoorn. Onlangs vierde hij zijn veertigjarig ambtsjubileum.

Keuzes

Plaisier gaat liever niet direct af op wat hij zelf wil. 'Soms word je gevraagd voor rollen omdat anderen denken dat je het kunt', vertelt hij. 'Zo twijfelde ik zelf toen ik gevraagd werd als scriba van de PKN, maar achteraf ben ik er dankbaar voor dat het gebeurde. Bij de kerk horen, is horen bij een groter geheel waar je uit je schulp wordt getrokken. Het is ook de plaats waar je van je eenzame ik wordt bevrijd. Dat is heilzaam en fascinerend.'

Ook zijn vrouw is daarin een inspiratie. 'Toen mijn kant opgekeken werd voor voorzitterschap van de PGA, zei mijn vrouw: "Dat moet je maar doen." Zij ziet goed voor zich

waar ik dan voor word gevraagd en moedigt mij aan.'

Roeping

Plaisier had als zeventienjarige steeds minder op met het geloof, maar meer vertrouwen in wiskunde en wetenschap. Dat veranderde toen hij een boek las over de grote denkers van het christelijk geloof. 'Het zette mij met een slag in de grote ruimte van kerk en christendom. Dat giste in mijn hoofd en hart, het zette de boel op zijn kop. Ik wist toen waar mijn roeping lag en koos voor de studies theologie en filosofie.'

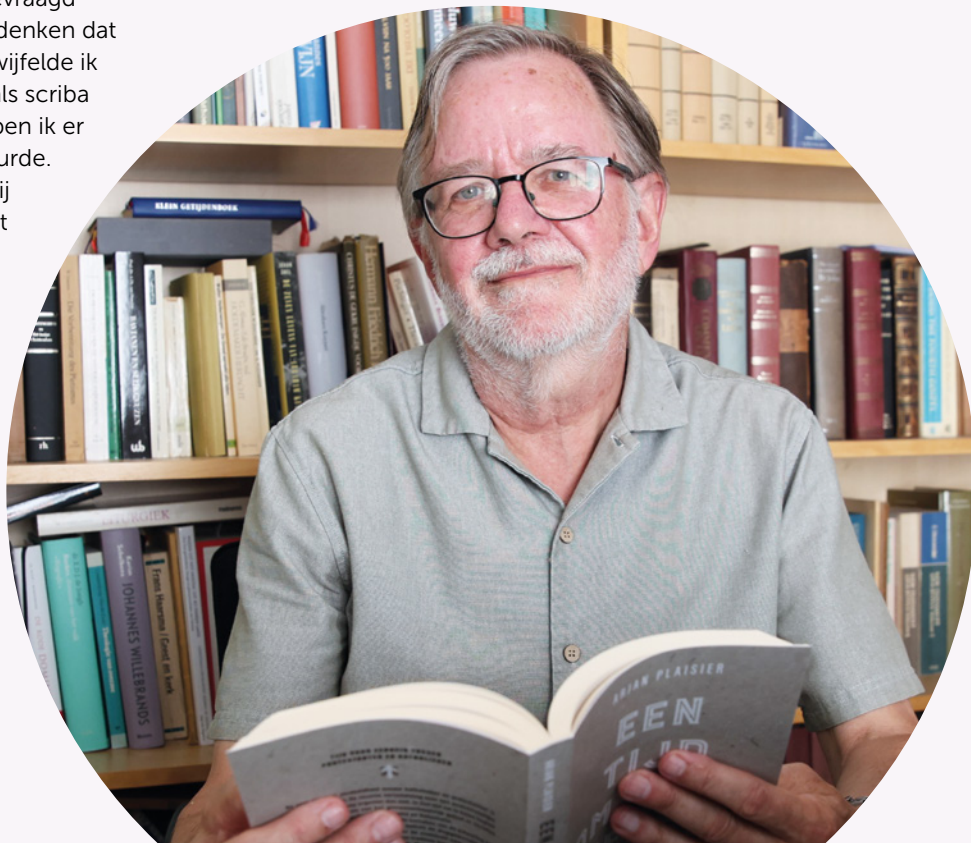
Ruimte

Dat besef van ruimte is Plaisier altijd bijgebleven. De kerk is als een kathedraal die ruimte opent en ruimte geeft, ook aan een grote diversiteit van gelovigen. Kerkzijn vraagt ook om een dwarse overtuiging dat het christelijk verhaal niet voorbij is, maar springlevend is. 'God is niet versleten,

maar is werkelijkheid hier en nu. Wat je als kerk wilt overdragen aan de volgende generatie moet een verhaal zijn dat je zelf echt belangrijk vindt en waaruit je zelf leeft.'

Inzet

Het bestuurlijke op zich heeft hem nooit zo getrokken, maar het geeft wel de mogelijkheid een bijdrage aan het kerkzijn in Amersfoort te geven. 'Als ik naar het geheel kijk, dan is er veel te zien van geloof, hoop en liefde. Wij mogen onze zegeningen tellen met negen wijkgemeenten en zoveel mensen die de weg op zondag naar de kerk weten te vinden. Maar naast bloei is er krimp en naast zegeningen zijn er zorgen.' Het is daarbij goed te beseffen dat we niet negen filialen zijn die niets met elkaar van doen hebben. 'We zijn wijken die elkaar mogen troosten, bemoedigen, stimuleren, toerusten, aanmoedigen en helpen. In dát verband zie ik de AK en mijn rol binnen het moderamen.'

Stefan Paas - De weg van vrede

“Goed nieuws! Het is vrede! Vrede! We zijn gered!” Volgens Stefan Paas, auteur van het boek *De weg van vrede*, lijkt het christelijk geloof op iemand die haastig komt aangerend, wapperend met een ongelooflijk goed bericht.

Stefan Paas is hoogleraar missiologie aan de VU en de TUU. Ook is hij bekend van de Ongelooflijke Podcast en de Dit is de Bijbel-podcast, waar ik zelf regelmatig naar luister. In 2023 schreef hij *“Vrede op aarde”*. Daarin laat hij zien dat ervaringen van heil en bekering gevormd worden door tijd en cultuur. Wat ooit vanzelfsprekend was, kan dat later niet meer zijn. Daarom las ik ook het vervolg, *De weg van vrede*. Ik was benieuwd hoe Paas het evangelie zou formuleren voor mensen van nu.

Verticaal en horizontaal

Zijn antwoord begint bij de tegenstelling tussen een verticale en een horizontale versie van het evangelie. Plat weergegeven, verticaal: door Jezus zit het goed tussen jou en God en mag je door naar de hemel. Horizontaal: we moeten in het hier en nu de onderdrukten en de aarde redden naar het voorbeeld van Jezus. Paas ziet dat kerken vaak de ene of de andere kant opgaan, maar hij wil het graag bij elkaar houden en ziet “vrede” als het begrip dat alle lagen van het evangelie samenhoudt.

Vrede heeft voor Paas drie dimensies. Er wordt recht gedaan en schade wordt hersteld. Zonder rechtvaardigheid kan er geen verzoening en vreugde zijn. Er vindt verzoening plaats tussen vijanden. Muren worden afgebroken en niemand komt tekort. En tot slot, bij ware vrede is er sprake van vreugde: een feestmaal, leven dat tot bloei komt. Zonder een van deze dimensies is er geen werkelijke vrede.

Evangelie in nieuwe tijden en culturen

Wat mij aansprak in dit boek is hoe Stefan Paas benadrukt dat het evangelie in nieuwe tijden en culturen steeds opnieuw gestalte krijgt. De Geest begint waar mensen en culturen zijn en gaat van daaruit een weg door de geschiedenis. Denk bijvoorbeeld aan hoe er in de Bijbel wordt gesproken over slavernij en hoe wij dat nu zien. Of denk aan de verhouding tussen man en vrouw, die in de Bijbel anders was dan in onze cultuur. Het is dezelfde Geest van Jezus, maar de bijbelse regels zijn volgens Paas niet in beton gegoten. Hun toepassing hangt af van tijd en cultuur.

De Geest schakelt ons in

Waarom duurt het dan zo lang voordat het vreedelijk doorbreekt? Volgens Paas werkt de Geest niet met geweld of manipulatie en heeft Hij geen toverstokje dat alles in één klap verandert. De Geest schakelt ons niet uit, maar juist in. Zo krijgt Gods vrede gestalte in de geschiedenis.

Na het lezen van deze twee boeken valt het mij op hoe vaak de Bijbel het over vrede heeft.

Ik nodig je uit om daar de komende maand eens op te letten: turf het aantal keren dat je dit woord tegenkomt wanneer je in de Bijbel leest.

In dit boek heeft Paas een rondleiding willen geven door het christelijk geloof, niet als een verzameling intellectuele overtuigingen, maar meer als een sfeerimpressie van een huis waarin de lichtinval elk seizoen weer net anders kan zijn. Het boek leest vlot en is ook geschikt om voor een kring te gebruiken. Aan het einde van elk hoofdstuk staan gespreksvragen.

De weg van vrede is uitgegeven bij Uitgeverij Kok en kost € 22,99, verkrijgbaar bij de lokale boekhandel. ●

Boekenmarkt Kattenbroek

Op 19 september a.s. organiseert Inloophuis De Ontmoeting, De Bekroning 2, de vierde boekenmarkt van dit jaar. Tussen 10.00 en 14.30 uur is de huiskamer open voor iedereen die leesvoer nodig heeft. Er is weer veel nieuwe aanvoer en dus alle reden om dit keer het boek te vinden waar je vorige keer tevergeefs naar zocht.

De toegang is gratis en de opbrengst is belangrijk voor de activiteiten van het inloophuis.

Open huis in het Huis van Zending

Op zaterdag 12 september openen de GZB en IZB de deuren van het nieuwe Huis van Zending in Zeist. Bezoekers zijn van harte welkom om kennis te maken met deze bijzondere plek, en om te zien dat zending in binnen- en buitenland bij elkaar horen.

Het Huis van Zending is de gezamenlijke thuisbasis voor de IZB en GZB. Het is een plek waar kerken, vrijwilligers, missionaire werkers, zendingswerkers en andere betrokkenen bij het missionaire werk elkaar ontmoeten, samenwerken en zich laten inspireren.

Van harte welkom om binnen te lopen, Utrechtseweg 139, Zeist. Aanmelden kan via: www.izb.nl/openhuis.

Taizéreis Amersfoort-Leusden 2026

Donna nobis pacem. De Latijnse tekst die 'geef ons vrede' betekent, prijkt op de cover van deze editie. De drie woorden zijn ook de titel van het in februari verschenen album van Taizé. De kloostergemeenschap is bekend van de liederen, maar wordt ook jaarlijks door tienduizenden jongeren bezocht.

Een groep uit regio Amersfoort mocht dit jaar weer met de bus naar Bourgondië en één van de reizigers was Frank uit de Emmaüskerk. Hij verwerkte zijn ervaringen tot een verslag dat via de QR-code op de website van de PGA te vinden is.

Ruimteviering Johanneskerk Deugd in het midden

De ruimteviering is een lange vreemde eend in de bijt van de Amersfoortse kerken, en tegenwoordig een gewenst 'koekoeksjong' in de Johanneskerkgemeente. Maandelijks verzorgen zij door het jaar heen de derde zondag van de maand. Van oudsher vieringen met een wisselende, oecumenische voorbereidingsgroep, met ruimte voor experiment, beweging en kunst.

Komend jaar gaan de ruimtevieringen over de zeven deugden. Het ziet er meestal prikkelender uit om het over de ondeugden te hebben (ook in de kunstgeschiedenis): gierigheid, hebzucht, afgunst, gulzigheid, luiheid, wie weet er niet een gezicht bij te bedenken. Maar wij laten ons een seizoen leiden door de klassieke deugden: rechtvaardigheid, moed, gematigdheid, verstandigheid, geloof, hoop en liefde. Ze zijn eeuwenoud.

Deugden, dat lijkt braaf en saai. Maar in een wereld waarin alles op zijn kop staat en het eigen belang centraler dan ooit staat, de hoofdzonden het nieuwe normaal zijn en dus de deugden onder druk staan, willen we daar de kracht van onderzoeken en willen wij ze opnieuw ons te binnen brengen. Misschien met hulp van een bijbelverhaal of een heilige die het voorleefde of vandaag laat zien. Of al deze wijze woorden de deugden weer in het midden zullen zetten? We gaan het zien.

Welkom in de ruimtevieringen van dit jaar, ze staan altijd vermeld op blz. 38. De eerste is op 20 september, Johanneskerk 10.30 uur.

INTERACTIEF GESPREK 21 SEPTEMBER 20.00 UUR
HUIS VAN ZUID/FONTEINKERK ROBERT KOCHSTRAAT 2-4

OM DE LIEVE VREDE:

BUIG NIET!

BEGELEIDING: DINEKE HOUTMAN EN RIEMKE LEUSINK

In zijn boekje **BUIG NIET!** pleit
DS. AD VAN NIEUWPOORT
 ervoor ons geestelijk te
 wapenen met goede verhalen

INLOOP VANAF 19.30 UUR | ENTREE: VRIJWILLIGE BIJDRAGE OF MET QR CODE

AANMELDEN: VORMINGDOORONTMOETING@FONTEINKERK-AMERSFOORT.NL

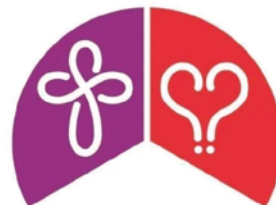
VORMING DOOR ONTMOETING

**Protestantse wijkgemeente
 Fonteinkeerk - Emmaüskerk**

Meditatief Moment

ELKE VRIJDAG VAN 17.00-17.30 UUR
ONDER HET KRUIS, OP HET PODIUM VAN
DE FONTEINKERK

GERICHT OP GOD EN GERICHT OP ELKAAR

**ONTMOETING, MEDITATIE,
 STILTE EN GEBED**

In stilte plaatsnemen op bankjes onder het kruis

Aansteken paaskaars

Welkom met tekst, lied of gedicht

Gongslag - Stiltemoment - Gongslag

Eigen lichtje aansteken aan paaskaars

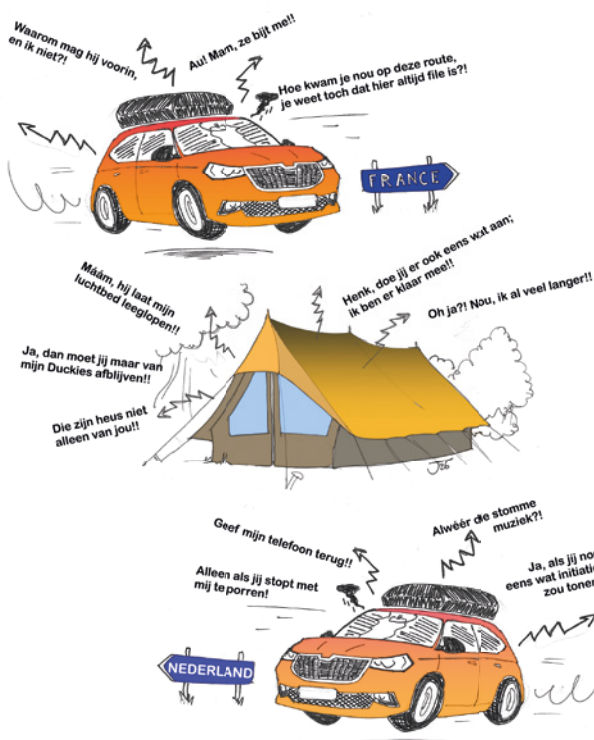
Hardop of stil uitspreken intentie

Zegenbede

Voor vragen of opmerkingen, telefoon: 06-51112297

Cartoon Johan

"Dona Nobis Pacem"

**Na een enerverende vakantie was de familie
 Gootjes wel toe aan een vredesweek...**

KROONBEDE

**Bidden voor de overheid en ons land
 aan de vooravond van Prinsjesdag**

maandagavond
14 september 2026
19.30-20.15u
koffie na afloop

Sint-Franciscus Xaverius
't Zand 29

spreker:
Prof. Arnold Huijgen
 (theoloog der Nederlanden '25-'26)

*'Niet weten,
 wel vertrouwen'*

Geert Grote: film en nagesprek

Op donderdag 15 oktober is er een avond over Geert Grote, vader van de Moderne Devotie. Na het bekijken van de film 'In de voetsporen van Geert Grote' is er een nagesprek over deze middeleeuwse hervormer, zijn leven, spiritualiteit en nalatenschap en wat wij daar nu mee kunnen.

De Hoeksteen, Klaartje Donzepad 59, 20.00 - 22.00 uur, opgeven is handig: gerardraven@proton.me.

Voor de zevende keer - de Bachdag Amersfoort - een festival

Zaterdag 10 oktober 2026 is het zover. De hele binnenstad staat in het teken van muziek rond en van Bach. Op zeven-tien locaties kun je gratis concerten meemaken, elk uur andere musici! In totaal meer dan zestig concerten. Het loopt van Rien Donkersloot op het orgel van de Joriskerk naar de Big Band in de Observant.

Extra is vrijdagavond 9 oktober: in Fluor gaan Popmusici van Music Air bezig met Bach. En in de Observant kun die avond jazzmuziek horen: Dasha Beets met haar band. En dat alles rond het thema van dit jaar: 'Een gevoelige snaar...'

www.bachdagamersfoort.nl.

Filmvertoning 'Drinkbare Maas'

Op donderdag 1 oktober vertoont de Groene Johannes, de 'groene' werkgroep van de Johanneskerk, de film 'Drinkbare Maas'. De film volgt filosoof en wetenschapper Li An Phoa op haar duizend kilometer lange wandeling van de bron naar de monding van de Maas.

Onderweg praat ze met boeren, burgemeesters, kinderen en vissers over de kwaliteit van het water en over vervuiling door pesticiden, medicijnresten en lozingen. Ze probeert mensen te mobiliseren voor haar visie: een drinkbare Maas.

De avond begint om 19.45 uur, en eindigt, inclusief nagesprek, rond 21.45 uur. Bij de uitgang hopen we op een vrijwillige bijdrage om de kosten te dekken.

Film op de Berg 2026-2027

Samen een film kijken die raakt aan zingeving of ethiek, met een korte inleiding, een nagesprek en ontmoeting. Een concept dat vorig seizoen werkte, de avonden werden heel goed bezocht. Team Film-op-de-Berg kiest voor films met kwaliteit en inhoud, verschillend van filmstijl, vanuit verschillende landen afkomstig, niet te lang, niet te heftig... en dit jaar ontbreekt voor het eerst een Amerikaanse film.

Geef je op en kom op tijd

Iedere tweede dinsdag van de maand, om 19.30 uur in de Bergkerk. Geef je van tevoren op via filmopdeberg@gmail.com. Toegang €10,- inclusief koffie of thee en fris naderhand.

- Dinsdag 13 oktober 2026 - De rouille et d'os, regie Jacques Audiard, F, B 2012, 120 min.
- Dinsdag 10 november 2026 - Coming Home, regie Zhang Yimou, China 2014, 110 min.
- Dinsdag 8 december 2026 - De beentjes v. St-Hildegard, Johan Nijenhuis, NL 2020, 110 min.
- Dinsdag 12 januari 2027 - The Quiet Girl, regie Colm Bairéad, Ierland 2022, 91 min.
- Dinsdag 9 februari 2027 - In a Better World, regie Susanne Bier, DK/S 2010, 119 min.
- Dinsdag 9 maart 2027 - Departures, regie Yojiro Takita, Japan 2008, 125 min.
- Dinsdag 13 april 2027 - Another year, regie Mike Leigh, VK 2010, 125 min.

FILMOPDEBERG 26-27

Vierklank zet in op verbinding, helpt u mee?

Tien keer per jaar maakt een grote groep vrijwilligers een kerkblad vol verhalen uit Amersfoort en Hoogland en nieuws uit de wijkgemeenten.

Vierklank is voor u gratis, maar het maken ervan niet. Al een aantal jaar sluiten de kosten niet.

Lang niet elk gemeentelid kan bijdragen. Daarom vragen we u om een vrijwillige bijdrage naar wat u kunt missen. Alleen samen houden we Vierklank mogelijk. Elke bijdrage helpt.

U kunt doneren via de QR-code of op rekeningnummer NL20 INGB 0003 4205 59 t.n.v. Protestants Kerkblad Vierklank.

Worship Night Gopeleditie in Kruispunt

Op zondagavond 27 september organiseert Kruispunt een Worship Night: "You've Got a Friend". Een avond vol gospelmuziek, aanbidding, samenzang en feest. Op het programma staan nummers van onder anderen Kirk Franklin, Israel Houghton en Ron Kenoly, aangevuld met bekende songs in echte gospelstijl.

En het samen grootmaken van God en door de muziek heen de blijde boodschap van Jezus vieren. Naast de muziek is er een korte boodschap van Wilke Stuij, bekend van EO BEAM.

Zondag 27 september om 19.30 uur in Kruispunt, Terschellingkade 22, Vathorst Amersfoort.

In Amersfoort **samenleven in vrede**

Overall in Amersfoort zien we sinds een paar jaar witte posters achter de ruiten van woningen, met een zwart-witte duif: Peace Now, of mooie variaties daarop. Sinds kort verschijnen rood-wit-blauwe posters met SamenLeven in het straatwerk, een campagne van Vluchtelingenwerk Nederland. De redactie van Vierklank ging de straat op en belde bij deze woningen aan om de bewoners te vragen: waarom heb jij deze poster opgehangen? Vaak is het om tenminste iets te kunnen doen. Hoe de actie Peace Now begonnen is? Lees het verhaal via de QR-code.

Vluchtelingen opvangen

"Ik werk bij Stichting Vluchtelingenwerk als vrijwilliger. Wij Nederlanders moeten vluchtelingen opvangen en openstaan voor onze medemens, los van rang en stand of kleur. Zeker voor oorlogsvluchtelingen. Er zijn veel verkeerde aannames over deze mensen, dat ze onze maatschappij schaden enzo. Ze hebben al zoveel

meegemaakt en wij hebben het hier zo goed en de aantallen zijn veel minder dan mensen denken. Er is plek zat in Nederland. En ik zie pakjesbezorgers, dit zijn vaak statushouders, blij opkijken als ze de poster zien. Toch nog iemand die hen welkom heet."

Zacht protest

"De poster vormt voor mij een zacht protest tegen de harde geluiden die er in de maatschappij klinken tegen vluchtelingen. Samenleven is voor mij: ieder mens zien als waardevol, naar elkaar luisteren en elkaar behandelen met respect, openheid en begrip."

Iets tastbaars

"Het is een uiting van onmacht, maar het is iets. Iets tastbaars naast geld doneren voor doelen die samenhangen met het verlichten van oorlogsleed. We hadden eerst een zwart-witte versie die iets kleiner was. Deze vonden we mooier en deze hangt beter."

Liefde

"Ik heb mij van jongs af aan al het leed in de wereld aangetrokken. Je voelt je soms zo machteloos. We zien het allemaal gebeuren en kunnen er niks aan veranderen. Het meest universele in het leven is liefde. Liefde voor de medemens, liefde voor je naasten, zelf-liefde. Omdat ik aan een drukke straat woon, gebruik ik al jaren mijn ramen voor prikkelende vragen en spreuken. Ik zie mensen voorbijlopen, stoppen, lezen en aan hun gezicht kun je zien of het ze raakt, of ze erover na gaan denken, of het ze niks doet of dat ze moeten glimlachen. Het zijn maar kleine uitspraken, Peace Now en Samen Leven. Maar er zit een groot verhaal achter. Een verhaal waarin iedereen zich kan vinden. Mag ik bestaan? Heb ik het recht op een mooi leven net als ieder ander? Heb ik het recht op geluk? En waarom zou dat niet voor iedereen mogen gelden? Iedereen verdient een gelukkig leven. Wij leven niet voor onszelf, maar voor iedereen. Als

je verder kunt kijken dan je eigen leven en open kunt staan voor het leed én geluk van anderen, dan is er liefde. Ik hoop dat we ooit kunnen zeggen dat er vrede is. Want wij mensen veroorzaken oorlog en de oplossing zit niet in meer geweld, maar in meer liefde. Ik moet zeggen, ik heb zo vaak de meest mooie gesprekken met mensen. Sommigen zien mij zitten in de voortuin, stappen van hun fiets, puur om te zeggen dat ik ze inspireer. Of sommigen bellen aan om ook een poster te vragen (ik heb altijd een stapel liggen), om te praten of te delen. Ik merk dat hoe klein ook, het wel gezien wordt, mensen aan het denken zet en inspireert om zich ook uit te spreken."

We zijn burenen

"Vorig jaar was er in Vathorst veel ophef over de komst van een azc in de buurt. Dat zorgde voor polarisatie in de wijk en ook in onze buurtapp. De buurt hing vol met posters met de tekst: 'AZC? Vathorst zegt nee'. De groep VathorstVerbindt kwam toen met deze posters en die heb ik gelijk opgehangen. Ik ben niet gereduceerd tot een voor- of tegenstander, maar ik ben gewoon een buurman. Ik vind het belangrijk om goed met mijn burenen om te gaan, ook al denken we verschillend over dingen. Ik hoop dat deze poster daaraan bij kan dragen."

COLUMN

Door: Jennie Harmelink

Kopje Liefde

Met de overburen lees ik samen *Trouw*. Inderdaad, een papieren krant. Ik houd van de geur van het papier en van de rust die daarvan uitgaat. Iedere ochtend zwaai ik naar de krantenjongen die op zijn scooter door de buurt rijdt. Als hij niet te druk is, zwaait hij terug met een brede glimlach. Zo'n eenvoudig moment van contact kan mijn dag maken.

Het zijn kleine, dagelijkse gewoonten. Toch schuilt daarin iets waardevols. Het gaat om de ander, om mijzelf en om wat er tussen mensen kan ontstaan. Die momenten voelen als een dagelijkse oplader van mens tot mens. Tegelijkertijd lees ik in dezelfde krant over oorlogen, polarisatie, uitsluiting en natuurrampen. De wereld lijkt soms steeds harder en onrustiger te worden. Juist daarom probeer ik bewust oog te houden voor schoonheid, vriendelijkheid en verbondenheid.

Onlangs bezocht ik iemand in Limburg die voor de zoveelste keer uit een ggz-instelling werd gezet vanwege onbegrepen gedrag. Als 72-jarige leeft hij nu tijdelijk met een tentje op campings en soms in de vrije natuur. Hij worstelt al jaren met boosheid over onrecht, met regels die hij als betuttelend ervaart en met het oordeel van anderen.

Het is een intelligente man. Hij studeerde aan het conservatorium, speelt prachtig Bach op zijn accordeon en blonk vroeger uit in wiskunde. Toch is het nooit gelukt om passende hulp te vinden. Zijn wisselende stemmingen en zijn wantrouwen maken dat moeilijk. Daardoor valt hij steeds weer tussen wal en schip.

We ontmoetten elkaar in zijn kerk: de katholieke Minderbroederskerk (de jongerenkerk) in Venlo. Een kleine, vergrijzende geloofsgemeenschap waar na de viering altijd koffie wordt gedronken en waar bezoekers van buiten welkom zijn. De pastor zet zich met hart en ziel in voor mensen die kwetsbaar zijn en nergens echt lijken te passen.

Die zondag gaf mij hoop. Niet omdat alle problemen waren opgelost, maar omdat ik zag hoeveel een gemeenschap kan betekenen. Deze man verloor veel in zijn leven, maar hier hoort hij erbij. Hier kent men zijn naam. Hier wordt naar hem geluisterd.

Voor het nieuwe kerkelijke seizoen wens ik ons toe dat wij zulke plekken van hoop blijven. Dat wij vele kopjes liefde mogen ontvangen én schenken. Want soms begint Gods nabijheid heel eenvoudig: met een glimlach, een luisterend oor of een kop koffie.

Door: Peter Siebe (Veenkerk)

Edith Eva Eger, 1927-2026

Geen vrede zonder vrede met jezelf

Op 27 april overleed ze. Acht dagen nadat Rolinka Klein Kranenburg een dienst aan haar wijdde als 'moderne profeet'. Edith Eva Eger werd bijna honderd. Ze was negentig toen haar boek *De keuze* de wereld over ging. Haar boodschap raakte miljoenen mensen: hoe donker het ook is, er blijft een innerlijke ruimte waarin je kunt kiezen. Kiezen of je verbittert en overleeft - of vrede sluit en leeft.

Voor Edith Eger is die innerlijke ruimte *de liefde*. Daardoor kun je altijd iets kiezen, hoe lastig dat ook lijkt als het duister is in je persoonlijk leven of in de wereld. Edith benadrukt dat weglopen voor je pijn niet helpt. Je kunt niet helen wat je niet kunt voelen, *you cannot heal what you cannot feel*. Je moet je leven mét je pijn onder ogen zien.

Dansen voor Mengele

Edith werd geboren in Hongarije in een Joods gezin. Ze was een veelbelovende balletdanseres en turnster. Maar in 1944 werd het gezin opgepakt en kwam in Auschwitz. Vader werd van zijn gezin gescheiden; Edith, haar zus en haar moeder stonden in een andere rij. Haar moeder zei iets tegen haar, wat haar levenslang blijft: *"Wat er ook gebeurt, niemand kan je afnemen wat jij in je*

geest bewaart." Meteen daarna werd aan Edith gevraagd: "Is dat je moeder of je zus?" Edith antwoordt: "Mijn moeder." Het gevolg was dat haar moeder meteen de dood in werd gestuurd. Dit moment bleef haar altijd bezig houden. Had ze anders kunnen kiezen en zo haar moeder kunnen redden? Diezelfde avond moest ze voor kamparts Josef Mengele dansen. In haar hoofd verbeeldde ze zich een prachtig podium en ze danste Romeo en Julia. Op dat moment wist ze dat de woorden van haar moeder diepe waarheid bevatten.

Van zwijgen naar spreken

Ondanks verschrikkelijke ontberingen overleeft ze - ternauwernood - de concentratiekampen. Dertig jaar zwijgt ze over haar ervaringen. Op haar veertigste gaat ze psychologie studeren en wordt ze therapeut. Ze ontdekt dat zwijgen over Auschwitz haar niet helpt. In 1990 bezoekt ze Auschwitz en andere plekken om haar verdrongen emoties onder ogen te zien. 'Toen ik hier gisteren aankwam, dacht ik dat mijn aanwezigheid een gezonde soort wraak was', schrijft ze hierover in haar boek. 'Als we wraak zoeken, zelfs wraak zonder geweld, blijven we in kringetjes ronddraaien en ontwikkelen we ons niet (...). Dus stond ik op de plek

van Hitlers voormalige woning en vergaf ik hem. (...) Ik liet het gaan, bevrijdde me van het deel dat zich bijna heel mijn volwassen leven had ingespannen om Hitler geketend te houden. Maar zolang

ik vasthield aan die woede, zat ik aan hem vastgeketend, opgesloten in het beschadigde verleden.

Vergeven is rouwen - om wat er is gebeurd, om wat er niet is gebeurd - en de hoop op een ander verleden opgeven. Het leven accepteren zoals het was en zoals het is.' (*De keuze*, pag. 251.)

Edith Eger wijst een weg naar vrede. Vrede die begint bij vrede in en met onszelf. En het fundament daarvan is wat mij betreft onze vrede met God (Romeinen 5:1).

Bij dit artikel heb ik dankbaar gebruik gemaakt van de overdenking van Rolinka Klein Kranenburg over Edith Eger op 19 april in de Veenkerk. Terugkijken naar deze kerkdienst, waar ook enkele filmpjes van Edith Eger vertoond werden: scan de QR-code.

In dit filmpje spreekt Edith Eger over 'De Keuze'

You are someones mirror

Life lessons from Auschwitz

	13 september 2026	20 september 2026	27 september 2026	4 oktober 2026 Israëlzondag
Stadsdominee Amersfoortse Zwaan			16.00 uur Zaterdag 26 september Viering Ds. Marleen Kool	
Adventkerk	10.00 uur Dr. Willem Maarten Dekker Heilige Doop Opening winterwerk 18.30 uur T. van Dieren	10.00 uur Dr. Willem Maarten Dekker 18.30 uur B. Visser (Houten) Adventure	10.00 uur A. Looijen (Leusden) 18.30 uur Dr. Willem Maarten Dekker Leerdienst 9	10.00 uur Dr. Willem Maarten Dekker 18.30 uur A. Looijen (Leusden) Psalmenvesper
Bergkerk	9.00 uur Ds. E. van der Wal (Zeist) Schrift en Tafel 10.30 uur Dr. J. Bloemendal (Zeist) Schrift en Gebed	9.00 uur Schrift en Tafel 10.30 uur Schrift en Gebed Ds. K. Holwerda (Amsterdam)	9.00 uur Schrift en Tafel 10.30 uur Schrift en Tafel Ds. H. Rijken (Utrecht)	9.00 uur Schrift en Tafel 10.30 uur Schrift en Gebed Ds. E. van der Wal (Zeist)
Het Brandpunt	10.00 uur Pw. Miriam Bierhaus	10.00 uur Pw. Marian Geurtsen	10.00 uur Gerard van Midden	10.00 uur Pastor Josephine van Pampus
De Bron	10.00 uur Ds. T. Woltinge	10.00 uur Ds. Rein van der Zwan Startzondag in Zwartebroek	10.00 uur Ds. L. Schoonderbeek Avondmaal	10.00 uur Ds. Rein van der Zwan
De Brug	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt Heilig Avondmaal	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt	10.00 uur Ds. Jaap van der Windt	10.00 uur Ds. R.J. van Wingerden
Emmaüskerk	10.00 uur Ds. M. van der Wal	10.00 uur Ds. A. Baarslag	10.00 uur Ds. Anna Walsma Proef! Gezamenlijke kerken Soesterkwartier	10.00 uur Ds. M. van den Burg-Los
Fonteinkerk	10.00 uur Ds. L. Koffeman	10.00 uur Ds. Anna Walsma	10.00 uur Ds. Marleen Kool	10.00 uur Ds. Anna Walsma
De Hoeksteen	10.00 uur A. Verheij	10.00 uur Ds. Lydia Kansen Heilig Avondmaal	10.00 uur Ds. R. Rosmolen	10.00 uur Ds. Lydia Kansen
De Inham	10.00 uur Ds. M. Vonkeman	10.00 uur Ds. Martin Snaterse	10.00 uur Ds. N. Walet	10.00 uur Ds. H. de Roest
Johanneskerk	10.00 uur Ds. Hannah Westerink	10.30 uur Ruimteviering	10.00 uur Ds. Hannah Westerink	10.00 uur Ds. Hannah Westerink
Nieuwe Kerk	10.00 uur Drs. A. Marting	10.00 uur Ds. Gerard Kansen	10.00 uur Ds. E. Jonker 19.00 uur Praise & Prayer	10.00 uur Ds. Gerard Kansen
St. Joriskerk	9.30 uur Ds. Martin van Dam Heilig Avondmaal 18.00 uur Ds. Martin van Dam Heilig Avondmaal	9.30 uur Ds. Martin van Dam 18.00 uur Ds. A.W.J. Theunisse (Zevenhuizen)	9.30 uur Ds. Martin van Dam 18.00 uur Prof.dr. M.J. Paul (Oegstgeest)	9.30 uur Ds. Martin van Dam 18.00 uur Ds. J.P. Nap (Hoevelaken)
Veenkerk	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg Startzondag	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg	10.00 uur Ds. Rolinka Klein Kranenburg
Nijenstede	10.00 uur Ds. S.M. van der Sluijs	10.00 uur Ds. P. van den Berg	10.00 uur Ds. A.J. Plaisier	10.00 uur Ds. Ruud ter Beek

COLUMN

Door: Wijnt van Asselt
(Amersfoortse Zwaan)

Dona nobis pacem

Het was 1997. In mijn zwarte Fiat Panda reed ik door Normandië en Bretagne. Het was de tijd van de *Buena Vista Social Club*. Ik zong luidkeels met de oude mannen mee terwijl golvende gele akkers vol koolzaad langs mij heen rolden. Het was fijn om zo met mezelf op reis te zijn. Ik las boeken, ging naar plaatsen waar ik als kind was geweest en dronk thee met taartjes in de kleine stadjes. Na een week zou ik een paar vrienden ontmoeten en met hen nog een paar dagen doorbrengen in Zuid-Bretagne. Ik kwam al een dag eerder aan op de natuurcamping die zij hadden uitgezocht, een groot terrein in the *middle of nowhere*. Er stonden een paar caravans langs de rand. Toen ik een plek koos ver weg van hen vandaan, vroeg de campingbeheerder of ik niet liever wat dichterbij de anderen wilde staan. Dan zou ik me wat veiliger kunnen voelen, dacht ze. Maar stoer als ik was, zei ik nee en zette mijn tentje op de gekozen plek op.

's Nachts werd ik wakker. Misschien had ik naar gedroomd, maar ik was bang. Ik stond toch wel heel ver van iedereen vandaan, had ik maar naar de campingbeheerder geluisterd. Ik schrok van geluiden die ik hoorde en bedacht me dat er ook al geen hek om de camping heen stond. Al het kwaad dat kon gebeuren schoot door mij heen. Ik kon niks zien, ik zat gevangen in een tentdoek. Het zweet brak me uit.

Ik weet niet goed waarom, maar ik deed de tent open. Meteen was er contact met de wereld om me heen. Ik zag de maan, de bomen, het bedauwde gras en heel in de verte wat caravans. Mijn adem vermengde zich met de adem van de wereld, met de adem van God. Ik rolde alle tentflappen op en lag in mijn slaapzak naar buiten te kijken. Het was heerlijk. Mijn angst was weg en ik voelde een enorme vreugde. Dit was een ervaring, dat voelde ik meteen. Angst te lijf gaan met openheid. Met de tentdeuren opendoen en naar buiten keren.

Angst eet de ziel op, neemt ruimte in, laat verstijven en verstarren. De angst laten wegebben door je open te stellen, te luisteren, te horen en te zien, te ervaren. Dat was die nacht een essentiële les in vrede die ik zomaar kreeg.

COLOFON

Vierklank is het kerkmagazine van de Protestantse Gemeente Hoogland – Amersfoort Noord (PGHAN) en de Protestantse Gemeente Amersfoort (PGA).

Redactie

Annemarie Stoffer-Brink (hoofd- en eindredacteur),
Mariëtte Christophe, Henk Dikker Hupkes, Riemke Leusink,
Eveline Moolenaars, Peter Siebe en Tineke van der Zwaag.

Contact

vierklank@pkn-amersfoort.nl
www.pkn-amersfoort.nl/vierklank

Kerkelijk Bureau PGA en PGHAN

Groenmarkt 19, 3811 CP Amersfoort
(033) 461 04 41, voor PGA: info@pkn-amersfoort.nl
Voor PGHAN: kerkelijkbureau@pkn-amersfoortnoord.nl
Open: dinsdag en woensdag 09.00 - 12.00 uur
Scriba PGA: Ineke van Oosten, scriba@pkn-amersfoort.nl
Scriba PGHAN: Ria van Voorst,
secretariscvk@pkn-amersfoortnoord.nl

Communicatieadviseur PGA

Roëlle de Bruin-Boonstra
communicatie@pkn-amersfoort.nl

Diaconaal opbouwwerker

Jennie Harmelink
Groenmarkt 18, 3811 CP Amersfoort
Bereikbaar van maandag t/m donderdag op
Tel: (06) 40 30 73 82
jennieharmelink@pkn-amersfoort.nl /
jennieharmelink@pghan.nl

Vertrouwenspersonen

Ineke Ruiter: (033) 433 04 74
Wiena Bakker: (06) 18 99 82 85
Peter Gooijer: (06) 51 66 67 11

Wijzigingen

Adreswijzigingen graag doorgeven via
vierklank@pkn-amersfoort.nl. Hier kunt u
zich ook aanmelden voor de digitale editie
van Vierklank.

Vierklank

Vierklank kan niet bestaan zonder uw steun.
Uw gift is van harte welkom.

Rekeningnummer

NL20 INGB 0003 4205 59 t.n.v.
Protestants Kerkblad Vierklank.

Vormgeving & opmaak

Ivar van Loen, www.ivarontwerpt.nl

Druk

Drukkerij Torendruk, Nijkerk

Verdere gegevens vindt u op de wijkpagina's of op
www.pkn-amersfoort.nl en lopendvuur.net.
Vierklank is gedrukt op FSC-papier.

Achter de Heilige Geest

**kijk
zei de vader
dat straatje daar
heet Achter de Heilige Geest**

**huh?
zei de zoon
wát zit daar dan achter?
ik snap van dit alles
echt helemaal niets**

**mooi
zei de vader
da's beter dan iets**

*Floris Huetink
Stadsdichter Amersfoort*

Stadsdichter Floris Huetink schreef dit gedicht na een ontmoeting met onze stadsdominee in de Amersfoortse Zwaan aan de Langestraat. De straat Achter de Heilige Geest ligt áchter de Amersfoortse Zwaan en heeft erg te maken met de historie van de kerk (QR-code). Floris is op zaterdag 3 oktober om 16.00 uur opnieuw te gast in de Amersfoortse Zwaan, van harte welkom om naar zijn gedichten en muziek te luisteren. Ook is hij zaterdag 19 september vanaf 14.00 uur te vinden in Flint bij de opening van de Amersfoortse Vredesweek.

